

Bernolák

2/2022

www.bernakovo.sk

ročník XXVIII

Obecný úrad

Aké rôzne vylepšenia vznikli?

strana 5

Kultúra

Divadelné predstavenia v kultúrnom dome

strana 10

Rozhovor

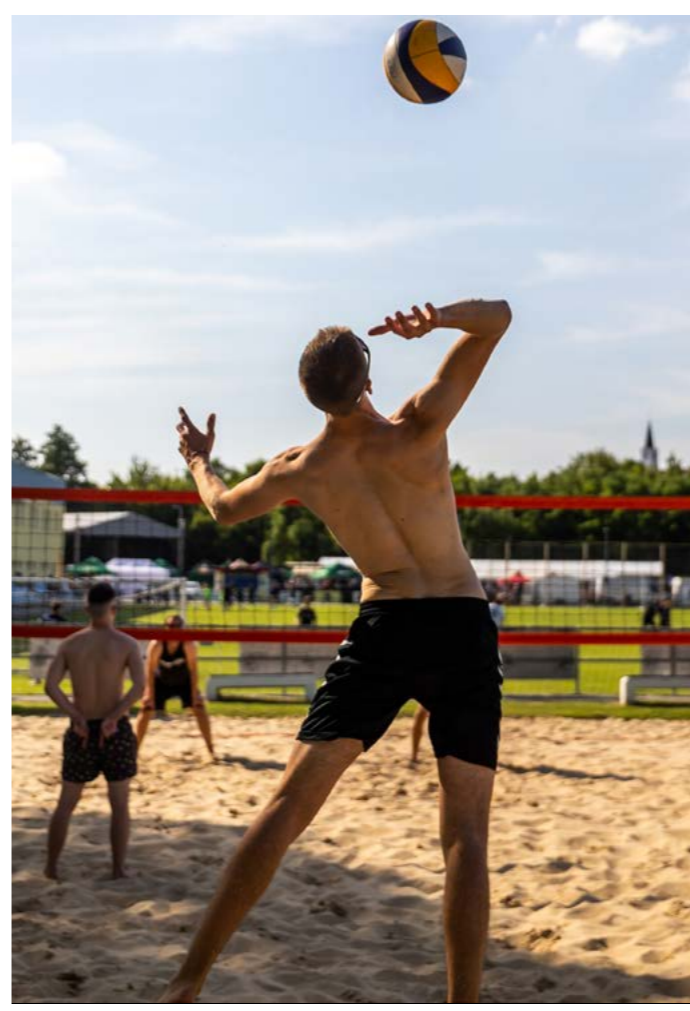
Amatérsky fotograf a ornitológ Matys Rózsa

strana 16

Profil

Štefan Mačai - prvý architekt z Bernolákova

strana 23

USMERNENIE K SPRÁVANIU SA A REŽIMU POHYBU NA SPOLOČNEJ CESTIČKE PRE CHODCOV A CYKLISTOV MEDZI OBCAMI BERNOLÁKOVO A IVANKA PRI DUNAJI

Na našom združenom chodníku pre chodcov a cyklistov medzi obcami Bernolákovo a Ivanka pri Dunaji, ktorý je vyznačený zvislým dopravným značením č.: 222 - Spoločná cestička pre chodcov a cyklistov, resp. (225-70 Koniec spoločnej cestičky pre chodcov a cyklistov), došlo k úprave dopravného značenia a zariadenia. Na základe sťažností obyvateľov, nemotoristických účastníkov cestnej premávky, korčuliarov, cyklistov vrátane detských cyklistov, cyklistov s postranným vozíkom a detí na kolobežkách a korčuľoch a s tým súvisiacich štatistických údajov od obce, obecnej polície a okresného dopravného inšpektorátu dochádzalo na jednotlivých úsekoch k častým kolíziám s pevnými dopravnými stĺpkami, ktoré boli umiestnené priamo v strede spoločného chodníka pre chodcov a cyklistov. Ich účel bol zabrániť jazde vozidiel, zvýrazniť nebezpečné miesta a upozorniť na ne, avšak samotné stĺpiky predstavovali bezpečnostné riziko. Začiatkom roka 2019 bol spracovaný projekt na ich odstránenie a vytvorenie bezbariérového upozornenia na nebezpečné miesta a tým zvýšenie bezpečnosti nemotoristických účastníkov cestnej premávky a zároveň zjednotenie zimnej údržby. Návrh riešil nahradenie nebezpečných dopravných stĺpkov, ktoré predstavovali bezpečnostné riziko za bezbariérovú alternatívu s celkovou voľnou šírkou na chodníku pre chodcov a cyklistov aplikovanú pre cyklotrasu v zmysle technických podmienok TP 07/2014 - Navrhovanie cyklistickej infraštruktúry vydaných Ministerstvom dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja SR platných od konca roku 2014. Bolo navrhnuté farebné odlišenie zeleným podfarbením v miestach križovania s inými

komunikáciami, pri miestach zvýšeného nebezpečenstva pre cyklistov, pri náhlej zmene smeru cyklistu, pri vjazdoch a výjazdoch zo záhradkárskej osady a súkromných neverejných komunikácií, pri ukončení cyklotrasy, pri moste a pri zastávke autobusu. Zelená zvýraznená plocha plní varovnú funkciu, kde majú nemotoristickí účastníci spozornieť a zvýšiť opatrnosť. V daných miestach je podfarbený celý združený chodník pre chodcov a chodcov v dĺžke 15,00 m pred nebezpečným miestom a v dĺžke 5,00 m za nebezpečným miestom. V strede podfarbenia je umiestnený piktogram bicykla so smerovou šípkou. Na podfarbenie bola použitá reflexná svetlozelená farba bez zníženia adhézie. Vzhľadom na samotný fakt, že sa jedná o spoločný priestor pre chodcov aj cyklistov, je potrebné pripomenúť niektoré dôležité fakty o vzájomnej ohľaduplnosti v spoločnom priestore. Na celej trase je cestička v priestore zastávky autobusu pri križovatke s Lúčnou ulicou a nad mostom ponad Čiernu vodu prerušená a v tomto mieste sa nachádza chodník pre chodcov. Na tomto úseku chodníka je umožnená jazda len detským cyklistom mladším ako 10 rokov s ich sprievodom. Ostatní cyklisti sú povinní zosadnúť z bicykla, prípadne použiť na jazdu príslušnú cestu – Trnavskú ulicu. Na celom úseku spoločnej cestičky sú cyklisti povinní brať ohľad na chodcov nachádzajúcich sa na spoločnej cestičke a prispôbiť svoju rýchlosť tak aby neohrozili chodcov nachádzajúcich sa na spoločnej cestičke, ako aj tých, ktorí na cestičku môžu vstúpiť. Chodci sú zároveň povinní umožniť cyklistom prejazd. Prosíme preto,

aby sa tieto dve skupiny k sebe správali ohľaduplne, aby sme tak spoločne predišli zbytočným kolíziám. Analogický príklad ohľaduplného spoločného správania je aj v obytnej zóne. Vozidlá smú jazdiť v obytnej zóne, ale nesmú ohroziť chodcov, naopak chodci môžu využívať celú šírku vozovky, dovolené sú aj hry na ceste, avšak sú povinní umožniť vozidlám prejazd.

Citát zo zákona č.: 8/2009 Z. z., § 55 ods. (1):

Na bicykli sa jazdí predovšetkým po cestičke pre cyklistov. Po cestičke pre cyklistov sa jazdí vpravo. Kde cestička pre cyklistov nie je alebo nie je zjazdná, jazdí sa pri pravom okraji vozovky. Ak sa tým neohrozujú ani neobmedzujú chodci, smie sa jazdiť po pravej krajnici. **Osoby mladšie ako 10 rokov smú jazdiť po chodníku.**

Zdroj obrázkov:
Značky 222 a 225-70: Vzorové listy stavieb pozemných komunikácií VL6.1 10/2021 - Zvislé dopravné značky - Výkresová časť.
Podfarbenie: Technické podmienky TP 07/2014 - Navrhovanie cyklistickej infraštruktúry, Ministerstvo dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja SR.

Jaroslav Sekerka

SLEDUJTE OFICIÁLNE OZNAMY OBCE

Vážení občania,

v snahe zabrániť šíreniu nesprávnych informácií vám týmto príspevkom dávame do pozornosti spôsoby, ktorými obec Bernolákovo s vami komunikuje na oficiálnej úrovni.

Oficiálne oznamy sledujte, prosíme, prostredníctvom:

web www.bernalakovo.sk

fb **Obec Bernolákovo**

SMS/e-mail <https://sms-info.eu/spravy/odosielatel/bernalakovo>

QR kód na stiahnutie aplikácie pre Android

QR kód na stiahnutie aplikácie pre iOS

OBCENÉ VYLEPŠENIA

Prevádzka obecného úradu zabezpečila rekonštrukciu zadného vchodu do kultúrneho domu pre potreby Základnej umeleckej školy, ktorá bude priestory využívať v najbližšej dobe. Zvyšky zbrúseného asfaltu z Dukelskej a Hlavnej ulice, ktoré boli dočasne uskladnené v športovom areáli Jána Popluhára, boli využité na spevnenie plochy v športovom areáli nielen pre zabezpečenie parkovania, ale aj zlepšenie podmienok počas podujatí, ktoré sa v areáli konajú. V areáli základnej školy na Komenského ulici bola vytvorená asfaltová plocha, ktorá bude slúžiť ako parkovisko pre pedagógov.

LETNÉ HORÚČAVY ZVYŠUJÚ RIZIKO POŽIAROV V PRÍRODE

Opäť je tu čas letných prázdnin, dovolení, ale i obdobie teplého dlhotrvajúceho suchého počasia. Toto obdobie je vždy spojené s prácami na poliach, ale i s obavami hasičov z rozsiahlych požiarov. Taktiež sa tento letný čas využíva na dovolenky a rekreáciu nielen doma, ale aj v zahraničí, a to za účelom oddychu. Spoločne môžeme obdobie leta charakterizovať ako obdobie, počas ktorého prevládajú vysoké teploty, tropické noci. Ľudia čoraz častejšie túžia po tichu a pokojí. Podnikajú rôzne výlety do prírody, turistiku, prechádzky a iné voľnočasové aktivity. Je dôležité aspoň na chvíľu sa zastaviť pri jednej z najobľúbenejších aktivít - návšteve lesa a s ňou spojeným zakladaním ohňa. Všetci dobre poznáme výrok „Oheň je dobrý sluha, ale zlý pán“. Z malého ohníka sa razom môže stať nezastaviteľný živel, spôsobujúci obrovské materiálne i nemateriálne škody. Hasiči upozorňujú, že je zakázané najmä fajčiť

alebo používať otvorený oheň. Práve v tomto období príroda ukazuje svoje čaro, kedy dozrieva obilie, plodiny a iné siatiny. Poľnohospodári využívajú na ich zber a spracovanie nielen ľudskú, ale čoraz častejšie technickú silu. Tá dokáže urýchliť a zefektívniť ťažko vykonávanú prácu ľuďmi. Všetky výrobné zariadenia a stroje sa musia udržiavať v určenom technickom stave, aby neboli príčinou vzniku požiaru napríklad pri žatevných prácach, kde sa intenzívne využíva ich univerzálna pomoc. Je potrebné si uvedomiť, že ochrana úrody pred požiarom sa týka všetkých nás. Preto by sme mali byť v tomto období mimoriadne opatrní a ostražití. Na zvýšené požiarne nebezpečenstvo treba upozorniť aj deti. Tie sa práve počas prázdnin pohybujú v blízkosti polí, stohov, pasienok a lúk bez dozoru. Často sa pritom ich konanie stáva príčinou vzniku požiaru a následne sa oni sami

môžu stať obeťou svojho konania. V snahe rýchleho uhasenia požiaru dochádza k ujme na ich zdraví. V horšom scenári aj k úmrtiu následkom popálenín alebo udusení sa. V závere je potrebné zdôrazniť predovšetkým v tomto letnom období, že je potrebné správať sa zodpovedne voči svojmu okoliu. Či už sa človek nachádza v lese, na poliach alebo lúkach, je dôležité uvedomiť si dôsledky svojho úmyselného i neúmyselného konania. Veríme, že všetci si prajeme vidieť v našom chotári krásne zlatisté lány obilia, žlté strniská a lesy plné života. Príjemné prežitie letných prázdnin vám želajú príslušníci Okresného riaditeľstva Hasičského a záchranného zboru v Pezinku.

kolektív požiarnej prevencie
OR HaZZ v Pezinku

DNI OBCE

V dňoch 3. a 4. júna 2022 sa po dvoch rokoch prestávky, kvôli covidovým opatreniam uskutočnili Dni obce Bernolákovo. Táto udalosť nie je iba o kultúrnom vyžití obyvateľov obce a blízkeho okolia, ale aj o možnosti stretnutia sa s priateľmi a rodinou po tak dlhej dobe. Úlohou obecnej polície bolo, tak, ako aj po iné roky, udržiavanie verejného poriadku na tomto podujatí. V poobedných hodinách spočívala naša činnosť v regulovaní dopravy na vstupe na štadión J. Popluhára od Hlbokej a Mostovej ulice, kde sa na základe zoznamu púšťali iba vozidlá s povoleným vstupom (zásobovanie stánkov, účinkujúci, prípadne imobilní občania). Vo večerných a nočných hodinách išlo z našej strany o monitorovanie priestorov štadióna a okolia kamerovým systémom a fyzickou prítomnosťou hliadok OcP, kde sa aj pomocou prítomnosti SBS podarilo udržať verejný poriadok a takmer nerušený priebeh tohto významného podujatia obce Bernolákovo.

MDD NA ZŠ KOMENSKÉHO

Hliadka dňa 1.6.2022 zabezpečovala na žiadosť rady školy regulovanie vjazdu vozidiel na Komenského ulicu, nakoľko na ZŠ Komenského prebiehala akcia MDD. Hliadka pri vjazde na Komenského ulicu z Dukelskej ulice riadila vjazdy vozidiel, kde boli púšťané iba vozidlá účinkujúcich a personálu školy a ostatné vozidlá boli posielané na priľahlé parkoviská v okolí. Hliadka zároveň prichádzajúcim deťom rozdávala malé darčeky v podobe záložiek a ceruziek, z ktorých mali deti veľkú radosť a príjemne prekvapili aj rodičov. Sme radi, že sme mohli deťom aj my spríjemniť tento pekný deň.

ELEKTROKOLobežky

S dobou elektronizácie a využívania nových možností sa aj v našej obci začíname čoraz častejšie stretávať aj s týmto fenoménom. Avšak nové spôsoby prepravy pomocou tohto dopravného prostriedku prinášajú aj svoje záporné stránky. Ide o to, že užívateľmi sú často aj deti, ktoré jazdia veľkou rýchlosťou po chodníkoch nehľadiac na to, že kolobežkou môžu spôsobiť vážny úraz nielen sebe, ale aj osobe, do ktorej narazia po nezvládnutí riadenia tohto prostriedku. Musia si uvedomiť, že používaním elektrokolobežky sa automaticky stávajú účastníkmi cestnej premávky a aj pre nich platia dopravné predpisy. A ešte na záver, kolobežka je určená pre jedného vodiča tohto zariadenia a je preto neprípustné, keď sa na kolobežke vezú viacerí, či už deti alebo rodičia spolu s deťmi, tu sa výrazne znižuje manérovateľnosť a hrozia naozaj vážne úrazy. Berte ohľad nielen na seba, ale aj na druhých a jazdite tak, aby ste neublížili nielen sebe, ale aj inému.

TRESTNÝ ČIN PYTLIACTVA

Počas hliadkovej činnosti bol zaznamenaný aj takýto čin, kde členka hliadky spozorovala pod mostom pri pohostinstve na Trnavskej ul. neznámu osobu, ktorá lovila ryby. Po príchode hliadky na miesto táto osoba lovila v apríli na prívlač, čo je v tejto dobe hájenia dravých rýb zakázané. Po vyzvaní tejto osoby na preukázanie sa povolením a rybárskym lístkom ostala táto prekvapená a hliadke odpovedala, že nevedela, že by na takú špinavú vodu potrebovala nejaké povolenie. Osoba svojím činom porušila ustanovenie §12 zákona č.216/2018 Z.z, kde neoprávneným lovom rýb bez povolenia na rybolov a rybárskeho lístka zasiahla do výkonu rybárskeho práva. Overením totožnosti bolo zistené, že sa jedná o občana Ukrajiny, ktorý sem prišiel prednedávnom a rybolovom bez povolenia si krátil voľný čas. Nakoľko prišlo týmto činom preukázateľne k porušeniu ustanovenia §310 ods.1 Trestného zákona a naplneniu skutkovej podstaty Trestného činu pytliactva, bola udalosť cez 158 nahlásená PZ SR, ktorý si prípad prevzal na ďalšiu realizáciu.

AKČNÁ ŠPORTOVKYŇA

Na nedeľné skoré ráno dve hodiny po polnoci tak skoro nezabudnú niektorí obyvatelia Poštovej ulice. Prišla k nim návšteva s veľkým buchotom v podobe akčnej športovkyne, ktorá najskôr podľa prijatého oznamu ležala na okraji cesty a po chvíli sa už ocitla vo dvore oznamovateľky. Čo bolo príčinou jej konania? Nielenže spln mesiaca a alkohol je pomotal hlavu, ale aj miestny mládenec žijúci na tejto ulici. Tento nezabudnuteľný večer sa začal najskôr hádkou týchto zalúbencov, ktorá ich rozdelila, ale keďže športovci majú veľa energie a vytrvalosti, rozhodla sa táto slečna uvedený problém vyriešiť po svojom. Najskôr sa z Bratislavy priviezla taxikom na Pošтовую ulicu. Tu však v neznámom prostredí stratila orientáciu a išla na opačný koniec ulice, kde v domnielke správnej adresy vošla na pozemok úplne cudzej osoby. Pri preliezaní plotov a hľadani správnej adresy milovaného niekde stratila kabelku s dokladmi a telefónom. Hliadka OcP sa snažila stratené veci nájsť, čo sa jej po dvoch hodinách aj za pomoci oznamovateľky a na radosť majiteľky aj podarilo. Uvedené veci sa nachádzali v predzáhradke medzi laliami, a určite k nájdeniu stratených vecí prispel aj patrón obce sv. Štefan, ktorý ľaliové žezlo drží vo svojej pravej ruke, a tak nakoniec všetko dobre dopadlo. Po tejto skúsenosti si môžeme myslieť, že sv. Štefan je aj ochrancom mladých dievčat.

GLANCE HOUSE

Túto budovu pozná asi každý obyvateľ našej obce. Aj napriek tomu, že nie je obecným majetkom, nie je nám ľahostajné, čo sa v tejto budove a jej okolí deje. Bolo zaznamenaných niekoľko prípadov vandalizmu,

kde sa okrem posledného prípadu ukradnutej časti oplatenia a posprejovaním hornej časti budovy nápisom TASKA neustále aj napriek veľmi častému monitorovaniu tejto budovy stretávame s tým, že sa rôzne osoby snažia vojsť neoprávnenne dnu, či už zo zvedavosti, alebo aby niečo zobrali. Hliadky veľmi často vykazujú z tohto priestoru hrajuce sa deti či rôznych iba(pozorajúcich sa občanov), často z iných miest a obcí ako Bernolákovo. Títo sú po overení totožnosti z miesta vykázaní a upozornení, aby nevstupovali do týchto priestorov. Preto aj týmto spôsobom žiadame občanov o spoluprácu a nahlásovanie týchto osôb, nakoľko sa tam hliadka nemôže zdržiavať nepretržite 24 hodín kvôli práci a povinnostiam aj v ostatných častiach obce. Poslednú takúto udalosť sme zaznamenali v sobotu 11.6., kde boli pri páchaní trestného činu krádeže rôznych predmetov zariadení priestorov domu pristihnuté dve osoby práve na základe telefonického oznamu. Pre predpokladanú výšku škody si ich z miesta činu musela prevziať hliadka OO PZ Bernolákovo.

KAMERY V OBCE

Monitorovanie kamerovým systémom je dnes pomerne bežnou činnosťou. Preto obec Bernolákovo mesačne prispieva na kamerový systém, údržbu a opravu. Je to hlavne vidieť na niektorých verejných miestach ako sú napr. križovatky alebo hlavné cesty a tam sú kamery nainštalované. Z pohľadu predpisov o ochrane osobných údajov a GDPR kamerový systém prináša viacero povinností, ktoré sú prevádzkovatelia kamerových systémov povinní dodržiavať. Monitorovanie kamerovým systémom je možné založiť na viacerých právnych základoch. Do úvahy prichádzajú plnenia zákonnej povinnosti podľa čl. 6 ods. 1 písm. c) nariadenia GDPR. Miesta, kde kamery monitorujú verejné priestranstvo, obecna polícia označila viditeľne nálepkami, aby občan bol upozornený, že priestor je monitorovaný kamerami. Obecna polícia sa bude neustále zameriavať na miesta, kde prichádza k porušovaniu zákona a osoby takto zistené aj v zmysle zákona postihovať.

Obec Bernolákovo

UPOZORNENIE!
Tento priestor je monitorovaný kamerovým systémom

Obec Bernolákovo, 271 01 Bernolákovo, 2022
IČO: 360200001, IČD: 360200001
IČD: 360200001, IČD: 360200001

UPOZORNENIE!
Tento priestor je monitorovaný kamerovým systémom

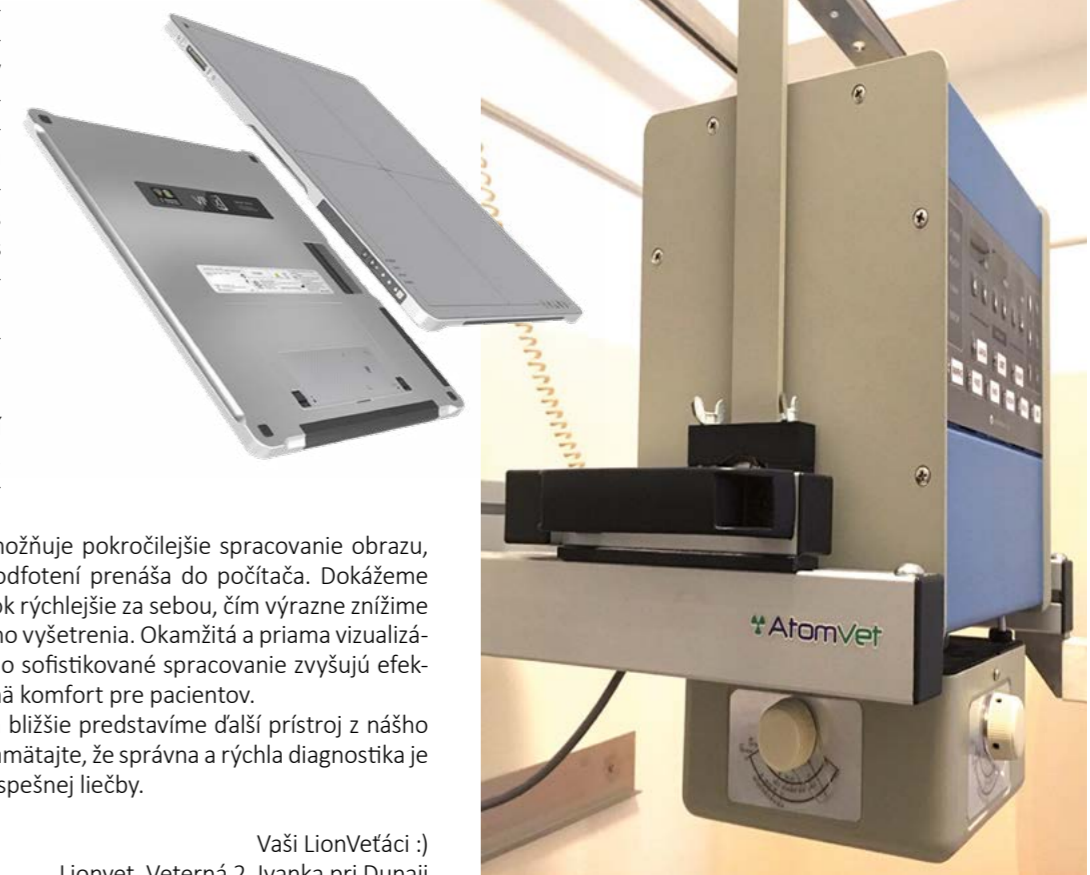
Obec Bernolákovo, 271 01 Bernolákovo, 2022
IČO: 360200001, IČD: 360200001
IČD: 360200001, IČD: 360200001

O VAŠE ZVIERATKÁ BUDE POSTARANÉ NA VYSOKEJ ÚROVNI

Veterinárna klinika Lionvet v Ivanke pri Dunaji neustále napreduje v poskytovaní veterinárnych služieb. K dopracovaniu sa ku správnej diagnóze využíva najmodernejšie prístrojové vybavenie, ktoré umožňuje spolu s dlhoročnými skúsenosťami špecialistov, ktorí na klinike pracujú efektívnejšie diagnostikovať a zlepšiť zdravotný stav zvieracieho pacienta.

Nedávno sme naše prístrojové vybavenie rozšírili o nový softvér, ktorý slúži na získavanie röntgenových snímok. Softvér VXvue je súčasťou vysokofrekvenčného moderného RTG prístroja s priamou digitalizáciou a s minimálnou dávkou ožiarovania, nevyhnutnou pri zobrazovaní kostí a orgánov v brušnej, či hrudnej dutine pacienta. Prístroj je dôležitý pri spresnení diagnózy ochorenia srdca, pľúc alebo zobrazenie cudzích telies.

Moderný softvér nám umožňuje pokročilejšie spracovanie obrazu, ktorý bezprostredne po odfotení prenáša do počítača. Dokážeme tak urobiť sériu RTG snímok rýchlejšie za sebou, čím výrazne znížime stres zvieratka zo zdĺhavého vyšetrenia. Okamžitá a priama vizualizácia RTG obrazu, ako aj jeho sofistikované spracovanie zvyšujú efektívnosť našej práce a najmä komfort pre pacientov. V nasledujúcom čísle vám bližšie predstavíme ďalší prístroj z nášho technického vybavenia. Pamätajte, že správna a rýchla diagnostika je hlavným predpokladom úspešnej liečby.

Vaši LionVetáci :)
Lionvet, Veterná 2, Ivanka pri Dunaji

LionVet.sk
Veterinárna klinika - Ivanka pri Dunaji

SME TU PRE VÁS:
PO-PI 08:00 - 19:00
SO 09:00 - 14:00
NE 09:00 - 12:00

**skvelý tím odborníkov
špičkové vybavenie
ľudský prístup
prijemné prostredie
férové ceny**

Sme súčasťou združenia veterinárnych pracovníkov:

PRIMAVET.SK
SpektraVet.sk
EasyVet.sk

0902 812 000
info@lionvet.sk

PREDSTAVUJEME ZOPÁR TITULOV Z FONDU NAŠEJ KNIŽNICE

ALENA MORNŠTAJNOVÁ
HANA

Teta Hana je tak trochu čudná. Chodí v čiernom, nehovorí, skrýva si kúsok chleba po rôznych skrýšach na horšie časy. Zrazu sa musí postarať o osirelú neter a ona nevie, ako. Napriek tomu, že je z toho zmätená a nevie dať najavo svoje city, niekde hlboko v duši sa v nej začína prebúdať dávno zabudnutý cit.

Osud sa kruto pohral so životom deväťročnej Miry, ktorá neposlúchla výzvu rodičov a v túžbe zabodovať v kruhu kamarátov sa kúpala v ľadovej rieke. Za trest nedostala pri oslave maminých narodenín koláčik. Paradoxne jej táto zdanlivá maličkosť zachráni život – mama, otec, brat i sestra skončia v nemocnici a zomierajú. Mira sa ocitá u tety Hany.

Autorka rozpráva vo viacerých časových rovinách a zvolila za rozprávačky dve postavy – Hanu a Miru, obe sú židovky, delí ich jedna generácia. Osudy obyčajných ľudí v behu času sú v románe spracované veľmi príťažlivým spôsobom, spomienky ožívajú v dialógoch veľmi prirodzene, až máte pocit, že toto sa nedá vymyslieť, to sa musí prežiť.

Ak ste ešte diela Aleny Mornštajbovej nečítali a máte radi príbehy o časoch minulých, skúste – verím, že nebudete ľutovať.

ASHLEE VANCE
ELON MUSK
(TESLA, SPACEX A HĽADANIE FANTASTICKEJ
BUDÚCNOSTI)

Do knižnice sa nám darom dostal životopis jedného z najbohatších ľudí planéty Elona Muska. Svoj život, majetok a svoju energiu zasvätil vylepšovaniu budúcnosti, technologickému pokroku, vesmírnejmu cestovaniu, umelej inteligencii, ale snaží sa zároveň upozorňovať na potenciálne nebezpečenstvo týchto technológií. Stojí za projektami Tesla, SpaceX a Solar City. V súčasnosti sa stal najväčším akcionárom sociálnej siete Twitter a špekuluje sa o jeho snahe kúpiť sieť do súkromného vlastníctva. Jeho víziu je podľa neho vrátiť slobodu slova.

„Sloboda slova je základom fungujúcej demokracie. Myslíte si, že sa Twitter tohto princípu striktné drží?“ E. Musk. Týmto výrokem podnikateľ spustil prieskum verejnej mienky, na ktorej sa zúčastnilo viac ako dva milióny jeho fanúšikov. Hlasovanie potvrdilo, čo sa dalo očakávať. Približne 70 % hlasujúcich je

presvedčených, že Twitter neposkytuje používateľom úplnú slobodu prejavu. (Zdroj Trend.sk)

Ak vás zaujíma, ako prebiehal Elonov život od tvrdej výchovy v Južnej Afrike až po jeho výstup na vrchol globálneho

kladoch dokazuje, akým spôsobom môže byť spotrebiteľ uvrhnutý do „zelenej nevedomosti“. Napriec textom ukazujú, ako známe potravinárske, energetické či módné značky pristúpili na ekologicko-populárnu vlnu, avšak ich praktiky a výrobky ani zďaleka nezodpovedajú princípy trvalej udržateľnosti. V knihe sú spomenuté známe spoločnosti ako McDonald's, Nespresso, Adidas, KiK, Lidl, H&M či Tchibo, ktoré vďaka premyslenému marketingu dokážu oklamať aj politických predstaviteľov. Módné značky napríklad predstavujú kolekcie výrobkov z plastového odpadu z morí, predávané za obrovské ceny, ktoré sa prekrývajú „zeleným“ pláštikom greenwashingu a tak lákajú spotrebiteľov.

V rámci jednej z kapitol autorka konkrétnym spôsobom poukazuje na „zelené“ klamstvo

ropnej spoločnosti BP, ktorá masívnym spôsobom v roku 2010 znečistila oblasť Mexického zálivu počas ropnej havárie. Greenwashingová kampaň BP pritom bola revolučná. Ešte pred výbuchom si koncern premaloval svoje logo, dal si ušit na mieru „zelený imidž“ za 200 miliónov dolárov a začal presvedčať spotrebiteľov, že BP predáva zelený benzín. Skoro zo dňa na deň sa ropný gigant premenil na „priekopníka obnoviteľných zdrojov energie“. Po havárii sa však ukázali ničivé dôsledky v plnej sile - úhyn fauny a flóry ekosystému Mexického zálivu len podčiarkol nezodpovednosť ropného giganta, ktorý celkovú škodu ani neodstránil. Naopak, prostredníctvom zhadzovaných chemických látok na čistenie ropy (tzv. corexitov) zapríčinili ešte väčšiu ekologickú katastrofu, pričom chemikálie spôsobili veľké zdravotné ťažkosti i dobrovoľníkom, ktorí pracovali na čistení zálivu. Aj táto tragédia ale dokázala byť zamaskovaná greenwashingovou technikou. Škody na ekosystéme a miestnej ekonomike závislej od lovu morskej fauny boli omnoho vyššie ako výdavky spoločnosti BP na nápravu ropnej havárie. Je to jeden z dôvodov, prečo tamojší experti nazvali túto katastrofu „Černobyľom pod vodou“.

V jednej z kapitol autorka upozorňuje napríklad na nebezpečenstvo „ekologicky certifikovaného“ palmového oleja. Súčasťou tohto greenwashingu je dokonca aj samotná EÚ, ktorá stále podporuje tzv. biopalivá, ktorých súčasťou je často aj samotný palmový olej. Jeho najväčší vývozca – Indonézia – pritom nelegálne vypaľuje tamojšie lesy a zabíja tak jedinečný ekosystém, ktorého mnohé zložky

nemajú zastúpenie nikde inde vo svete. Vývoj ide dopredu, mnoho vecí sa mení, kapsuly Nespresso sú už recyklovateľné, ale stále som toho názoru, že je to zbytočnosť. Je to iba o našej pohodlnosti. Moderné kávovary už kapsuly nepotrebujú, prípadne ešte stále máme aj papierové filtre, ak nám prekážajú zrníčka medzi zubami. Prechádzame postupne na elektrické autá, hovorí sa ale, že likvidácia lítiových batérií ešte nie je doriešená. Veda ale ide dopredu rýchlym tempom, čo dnes nie je, zajtra môže byť. Každopádne nám kniha Zelené klamstvo pomôže aspoň v tom, aby sme boli v strehu a zapojili „sedliacky“ rozum. Autorka sa snaží prispieť ku globálnej diskusii o trvalej udržateľnosti naozaj svojím spôsobom. Kým mnohí autori sa venujú dôsledkom klimatickej krízy a odpadovej problematike, Hartmann pristúpila na problémy životného prostredia z pohľadu fenoménu zeleného klamstva, o ktorom sa aj v prostredí Slovenska hovorí doposiaľ len veľmi málo.

STANISLAV PETRÁŠ
RUŽOVÁ GRÓFKA A JEJ SVET

Neobyčajný príbeh nezvyčajnej šľachtickej. Leto je za rohom, ruže sú v plnom kvete, priťahujú pohľady, blíž sa čas dovolení, čas, ktorý využívame aj na spoznávanie zaujímavých miest. Jedným z nich je aj Dolná Krupá, obec neďaleko Trnavy. Knižka je o Márii Henriete Chotekovej, rodáčke z Dolnej Krupej, ktorá sa narodila v roku 1863 do šľachtickej rodiny grófa Rudolfa Choteka. Botanici a milovníci ruží si jej meno spájajú najmä s veľkolepou ružovou záhradou, ktorú založila a úspešne viedla v prvej tretine 20. storočia. Jej rozárium a úsilie o pes-

tovanie a rozširovanie parkových ruží je odborníkmi dodnes vysoko cenené. V knižke sa dozvieme aj o iných aktivitách grófký Chotekovej, o jej umeleckom nadaní, o angažovaní sa v kultúre i v politike. Autor Stanislav Petráš opisuje čriepky z každodenného života, opisuje udalosti, ktorým nechýba ani dávka napätia a záhadnosti. Publikácia si ale kladie za cieľ predstaviť nielen život zaujímavej postavy, ale i popis rodového sídla, umeleckých zbierok, hospodárstva a predovšetkým bohaté spracovanie rozária, ktoré sa už niekoľko rokov snaží obnoviť súkromná firma Medolandia. Ak sa vám podarí, skúste sa ísť pozrieť, aby ste krásu ruží videli na vlastné oči a potom si možno prídete niekedy aj požičať knižku.

EVA BOLEMANT
KEMPELEN
DIANA MAŠLENOVÁ
ŠTEFÁNIA

Knižky vydalo Občianske združenie Bratislavské rožky v knižnej edícii Bratislavské rozprávky. Cieľom je predstaviť známe osobnosti, ktoré sa nejakým spôsobom viažu k Bratislave. Knihy sú určené mladším čitateľom, ale z vlastnej skúsenosti môžem potvrdiť, že sú zaujímavé aj pre rodičov, prípadne na spoločné čítanie. Dobrodružný život významného výskumníka, vynálezcu a konštruktéra Johana Wolfganga Kempelena, rodáka z Bratislavy, prezrádza, že bol nielen priekopníkom zaujímavých myšlienok – manufaktúra na súkno, čerpadlo na vodu z Dunaja, vodomiet, zavlažovacie zariadenie, ale uplatnil sa i v politických službách.

Korunná princezná Štefánia Belgická našla svoj domov v Rusovciach a tamojšiemu kaštielu vdýchla nezameniteľné čaro

a eleganciu. Mala sa stať kráľovnou vtedajšej Rakúsko – uhorskej monarchie, ale osud to zariadil inak. Akými zákrutami ju viedol, aby sa z obrovského belgického sídla Belvedere presídlila do Rusoviec, to sa dozvieme, ak si prečítate útlú knižku Štefánia. Možno sa pôjdete aj pozrieť do Rusoviec, čo z tohto krásneho romantického miesta zostalo. Verme, že toto miesto ešte ožije a vstane z popola ako Fénix, veď nám to vládni predstavitelia neustále sľubujú. Aktuálne k podpisu zmluvy o rekonštrukcii malo prísť v polovici roka 2022, ale termín sa bude zrejme znovu posúvať. Dôvodom sú námietky k podkladom v tendri a následne vydané predbežné opatrenia Úradom pre verejné obstarávanie.

ROBERT ČEMERIČKA A STANISLAVA ČEMERIČKOVÁ
JA SOM MILAN
JA SOM ĽUDOVÍT

Pre deti, ktoré sa chcú dozvedieť viac o osobnostiach našich dejín, sú určené dve krásne ilustrované knihy z knižnej série Veľkí ľudia z malej krajiny. Ukazujú nám, že je možné nasledovať svoje sny ak nás neodradia prvotné prekážky, že naučiť sa viac ako jeden cudzí jazyk nie je nadštandardný výkon a že rodina je napriek všetkému prvoradá. V knihách je použitý špeciálny typ písma vytvorený pre dyslektikov, ktorý dokáže zmierniť problémy čítania detí s poruchami učenia. Prajem všetkým pekné leto!

„Do čítania, priatelia!“

Veronika Hrušková, knihovnička

Informáciu o dovolenke v knižnici sa dozviete vždy z web stránok obce. Najbližšie to bude od 11.7.-22.7.2022.

Ako sme vás, naši milí fanúšikovia, priaznivci a diváci, informovali, čvirkali vrbce, čvirkali a doručili správu o našom ochotníckom divadielku do Stankovian pri Ružomberku a kolektív Bernolákovského ochotníckeho teára na základe čvirkania vrbcov dostal pozvanie pána starostu, JUDr. Vladimíra Urbana, PhD., zahrať našu nedávno odpremiévanú hru Radošinského naivného divadla „Jááánošiiik – Správa o hrdinovi alebo hra na hrdinu“ v rámci tejto sezóny v nádhernej obci Stankovany v malebnom programe k medzinárodnému dňu všetkých matiek.

Tak sme sa vybrali po dlhšom čase opäť na skusy. A keď do takej diaľky, tak na celý víkend. Poobzerať a trochu spoznať v rámci možnosti kúsok Liptova – veď to naše Slovensko je naozaj nádherné. Po príchode na Liptov nasledovalo srdečné privítanie s pozývateľom a krátke oboznámenie sa s priestorom a technikou budúceho dejiska vystúpenia.

Následne sme v rámci možnosti spoznali obec Stankovany, Hubovú, užili si prehliadku kúpeľov Ľubochňa, poznávací výstup na Havránok nad Liptovskou Marou, prehliadku krásnej dedinky Liptovský Ján s jej zaujímavosťami a atrakciami v podobe Stanišovskej jaskyne, ďalej termálny a súčasne liečivý prameň Kaďa či zaujímavé múzeum s mincovňou. Po turisticko-kultúrnom programe sme nepohrdli možnosťou využitia oddychu vo wellnesse s bowlingom. Pri niektorých aktivitách nás sprevádzal pán starosta Urban, ktorý je veľmi príjemný spoločník a ochotne sa nám popri svojej náročnej práci venoval. Lepšie sprievodcu sme si ani nemohli želať, do hĺbky ovláda históriu nielen svojho kraja, takisto veľmi precízne ovláda parametre technických zaujímavostí na Liptove a širokom okolí, dokonale pozná

prírodu a ako bonus – srší prirodzeným humorom.

Prišiel deň „D“ – dopoludnia povinná generálka a následne popoludní po obede nabitý program s našou účasťou. Na javisku kultúrneho domu v Stankovianoch sa striedali detúrence ako gombičky od najmenších po tie trochu staršie. Postupne pribúdali umelci v rámci domácich a pozvaných folklórnych súborov s našimi krásnymi slovenskými piesňami – veď Stankovany oslavovali Deň matiek. Priebeh vystúpení jednotlivých súborov je zverejnený na internetovej stránke obce Stankovany vo fotogalérii : <https://www.stankovany.sk/aktualne/fotogaleria/fotky-z-podujati/rok-2022/den-matiek-2022-954sk.html>.

S hrdosťou môžem uviesť, že kolektív Bernolákovského ochotníckeho teára svoju účasť na kultúrno - spoločenskej akcii poňal zodpovedne a veľmi dôstojným spôsobom reprezentoval našu obec Bernolákov v rámci pôsobivého folklórneho programu, kde sme svoju pozíciu ako významného a posledného hosta zastali podľa očakávania.

Po náročnom popoludní po mnohých vystúpeniach sme nepočítali s takou veľkou návštevou v neznámom prostredí. Šum rozhovoru divákov za oponou pred prvou vetou vystúpenia nás veru milo prekvapil a po otvorení opony bola sála kultúrneho domu veruže plná divákov. Spontánnosť divákov počas vystúpenia okorenená úprimným smiechom známych priateľov a MY všetci v ďalšej nádhernej časti Slovenska a MY všetci v Bernolákovskom ochotníckom teatre veríme, že ten čas príde a tešíme sa na opätovné stretnutie so všetkými skvelými ľuďmi a priateľmi v Stankovianoch!

Ľudmily Malchovej začali hrať a spievať krásne ľudové piesne. Obrovské množstvo priazne a prijatia bolo v tomto spontánnom geste!! Eĵ veru, zaspievali (poniektorí aj zatancovali...) sme si dosýtosti spoločne !!! Krátka ukážka z atmosféry je zverejnená na Facebookovej stránke Bernolákovského ochotníckeho teára v príspevkoch : <https://fb.watch/dcll2bqYmW/>.

V mene kolektívu Bernolákovského ochotníckeho teára sa chcem veľmi pekne poďakovať našim novým priaznivcom za výnimočnú a úžasnú atmosféru, ktorú ste nám vytvorili nielen počas predstavenia, ale najmä po našom vystúpenítá sa skutočne nedá slovami vyjadriť. Úplne ste nás všetkých dojali a vaše piesne nám zneli v čerstvej spomienke

a sprevádzali nás všetkých počas spiatocnej cesty do Bernolákova.....obdarovali ste nás silným zážitkom, ktorý bude pre náš kolektív jeden z nezabudnuteľných. Ako sa vraví, dojmy z okolitej liptovskej krajiny, no najmä zo Stankovian, nás ešte budú dlho hriať na duši.

Na základe vašich ohlasov na náš kolektív Bernolákovského ochotníckeho teára sme poctení a šťastní, že ste si naše predstavenie užili a že sme vaše očakávania nesklamali a nami interpretovaná komédia sa vám páčila. Najmä nepatrný ohlas zo Stankovian na možnosť opätovného vystúpenia je pre nás veľkým zadosťučinením. Sme neuveriteľne radi, že náš kolektív BOT si našiel nové skvelé publikum a nových priateľov v ďalšej nádhernej časti Slovenska a MY všetci v Bernolákovskom ochotníckom teatre veríme, že ten čas príde a tešíme sa na opätovné stretnutie so všetkými skvelými ľuďmi a priateľmi v Stankovianoch!

Juraj Ďorko, člen a manažér Bernolákovského ochotníckeho teára

KOMÉDIA JÁÁÁNOŠÍÍÍK V ČEKLIŠI

Po náročnom období od roku 2019 spoločenskými opatreniami a rôznymi nečakanými udalosťami si Bernolákovské ochotnícke teatro v prebiehajúcej sezóne pripravilo po ctenom súhlase autora pána Stanislava Štepku adaptáciu veľmi úspešnej komédie Radošinského naivného divadla – „Jááánošiiik – Správa o hrdinovi alebo hra na hrdinu“. Premiéry Jááánošiiika v Čekliši, boli (to bol už štvrtý pokus od roku 2019) naplánované v termíne 23.04.2022 a 24.04.2022 v čase o 18.00 h., v našom Kultúrnom dome v Bernolákove na Hlavnej ulici č. 107 sa kolektív Bernolákovského ochotníckeho teára nakoniec podarilo uskutočniť konečne bez akýchkoľvek spoločenských neuduhov. V mene kolektívu Bernolákovského ochotníckeho teára sa chcem vám, našim milým priateľom, divákovi a priaznivcom veľmi pekne poďakovať za výnimočnú a úžasnú atmosféru, ktorú ste nám

pripravili počas odohratých víkendových premiér.

Dovoliť si uviesť náš pocit, že pripravený kultúrny program ste si VY diváci s našim obligátnym realizačným tímom v zložení dohliadajúcej režisérky, zvukára a našej šepkárky, bez ktorých by sme to nedokázali.

Vaša hojná účasť bola obrovským zadosťučinením, ktorá nás neskutočne prekvapila, avšak súčasne priniesla ťažobu v podobe primeranej trémy a silnej zodpovednosti.

Záverečný mohutný aplauz, ktorým ste nás odmenili po obidvoch predstaveniach, neviem slovami vyjadriť a poďakovať sa vám... proste fantázia. Napriek skutočnosti,

že opisujem udalosť opakovaně a skutočne pri spomienke mám stále na tele zimomriavky ...tie pocity aj po komunikácii s kolegami v divadielku musím uviesť,

že sú úžasné a neopísateľné. Sme veľmi poctení a šťastní, že sme vaše očakávania nesklamali a nami odohrané predstavenia sa vám páčili a navyše sme vás pobavili a rozveselili.

MY v kolektíve Bernolákovského ochotníckeho teára sme skutočne veľmi poctení a fakticky veľmi radi, že máme také skvelé publikum. Nie je to fráza, naši kolegovia z partnerských ochotníckych divadiel boli milo prekvapení vašou početnou účasťou a elektrizujúcou atmosférou, ktorú ste nám vytvorili počas oboch víkendových predstavení.

Na záver si vám, naši milí priaznivci, fanúšikovia a diváci, dovoľujem v mene kolektívu Bernolákovského ochotníckeho teára opäť vyjadriť jedno obrovské

„Ď A K U J E M E“

Juraj Ďorko, člen a manažér Bernolákovského ochotníckeho teára

TANEČNÁ ŠKOLA S3T KIDZ

Naša škola pre deti od 6 do 18 rokov vznikla v roku 2006 čiže už šestnásť rokov sa systematicky venujeme vyhľadávaniu a podpore tanečných talentov. Momentálne trénujeme na 14 rôznych pobočkách: v Bernolákove, v Dunajskej Lužnej a v Bratislave. Zameriavame sa na street dance tanečné štýly, najmä HIP-HOP, BREAK DANCE, POPPIN, WAACKING a DANCEHALL.

Najšikovnejšie deti zo všetkých pobočiek vyberáme do súťažných skupín, v ktorých majú možnosť napredovať rýchlejšie a reprezentovať nás na Slovensku aj v zahraničí. Na konci školského roka pravidelne organizujeme spoločné vystúpenie úplne všetkých detí pre rodičov v Bratislave S3T SHOW.

Počas nášho pôsobenia sa nám podarilo dosiahnuť množstvo úspechov a ocenení. Za posledné roky sme spolu 5-násobní

majstri Európy a 5-násobní majstri Sveta IDF a ASDU v hip-hop a break dance choreografiách v kategóriách deti a juniory.

Na najprestížnejšej tanečnej súťaži na svete WORLD OF DANCE sme obsadili 2.miesto v konkurencii 26 choreografií z celej Európy. Vytancovali sme si postup na svetové juniorské finále World of Dance v americkom Los Angeles, torého sme sa zúčastnili v júli v roku 2019. V tomto roku sa naši reakeri zúčastňujú všetkých kvalifikačných break dance battlov v rámci prípravy na Olympiádu v Paríži, kde sa break dance predstaví ako nová lympijská disciplína po prvýkrát.

Skupina v Bernolákove patrí k našim talentovaným začiatčovníkom, tento rok uvidíte ich prvé vystúpenie na Dňoch obce Bernolákov a svojim fanúšikom sa predstavia aj 12.júna v DK Vajnorská v Bratislave na našej záverečnej S3T

SHOW. Usilovne trénujú v Dome kultúry Bernolákov každý ondelok a štvrtok od 16. do 17. hodiny, ak sa chcete od septembra pridať, ōžete nás kontaktovať cez našu stránku www.s3t.sk.

Ani v lete cez prázdniny sa nevzdávame tanca. Organizujeme sústreďenia a tanečné tábory. Sú určené všetkým milovníkom tanca, aj úplným začiatčovníkom a nečlenenom S3T KIDZ, tento rok máme pripravené dva denné kempy v Sportcentre na Pionierskej lici v Bratislave a jeden pobytový kemp v Bojniciach. Dúfame, že aj v Bernolákove nájdeme veľa úspešných talentov a milovníkov tanca ulice námeho ako street dance. Spája nás láska k tancu a pohybu vôbec, S3T IDZ je rodina, rešpekt, tolerancia, dril a zábava.

Mgr.art. Zuzana Sliacka hlavná trénerka

POSTPANDEMICKÝ DIVADELNÝ ZÁŽITOK Č. 1

Predposledný májový víkend patrilo javisko kultúrneho domu žiakom Literárno-dramatického odboru ZUŠ. Vlastne im nepatrilo len javisko, ale aj celé publikum. A rovno dvakrát.

Dva roky poctivo skúšali komédiu talianskeho dramatika Carla Goldoniho Sluha dvoch pánov a počas celého tohto obdobia mali podmienky naozaj všelijaké. Pamätám si momenty počas tvrdého lockdownu, kedy obaja moji synovia, ktorí v hre účinkujú, rapotali nahlas svoje party na kameru, každý zavretý vo svojej izbe, ja v strede medzi nimi pokúšajúc sa pracovať, z jednej strany na mňa doliehal hurónsky rev, z druhej hysterický krik prehlušovaný smiechom. A toto týždeň čo týždeň, kolom dokola. Priznám sa, že niektoré ich party som poznala už naspamäť. Akú radosť mali oni (a najmä my - rodičia), keď opatrenia povolili a deti sa mohli vrátiť opäť do ZUŠ-ky, medzi kamošov, pod živú réžiu svojho učiteľa a skúšať tak, ako sa na divadlo patrí. Naživo, spolu, v tesnej interakcii. Tvoríť predstavenie ako tímovú hru.

Čas premiéry sa blížil a ja som sa doma márne pokúšala vytriahnuť z nich aspoň

nejakú drobnú etudu z predstavenia. Nemôžeme! Nič ti nezahráme! Nebuď zvedavá! Učiteľ zakázal! Zabudni!

Nuž, tak keď som sa blížila v deň prvej premiéry do kulturáku, naozaj som nevedela, čo mám čakať. Už som síce zopár predstavení režiséra Tomáša Remyho Slobodu videla a boli super, ale predsa len, podmienky na skúšanie tejto hry mali decaká vďaka pandémie všelijaké, na skúškach večne niekto chýbal kvôli školským povinnostiam či chorobe. Bude to dobré? Nebude to trapas? Budú vedieť texty? Veď nechám sa prevkapiť...

A teda trapas to rozhodne nebol. Bola to jedna parádna vtipná hra, kde chémia na javisku medzi deckami očividne fungovala, kde bolo vidno mnoho neviditeľných a podstatných detailov, nápadov, vtipov, prevkapaní a najmä kde bolo cítiť, že celé predstavenie sa tvorilo a cibřilo s vášňou. S radosťou. A s citom pre detail ich zariadeného a šikovného učiteľa, režiséra, zvukára, šepkára, moderátora (zabudla som niečo? -)) Tomáša Remyho Slobodu. Hudba, svetlá, rekvizity...všetko na úrovni, ktorá vysoko presahovala bežné školské záverečné predstavenia. A hoci nemôžem byť asi úplne objektívna, všetky decká boli

vo svojich úlohách presvedčivé, uveriteľné, vtipné a milé. Nemôžem nespomenúť megatalent hlavného predstaviteľa Šimona Hornáčka, ktorý sa na javisku podľa mňa asi narodil.

Bola radosť pozrieť si sobotné aj nedeľné predstavenie, zasmiať sa, zatlieskať a potešiť sa spoločne z ich úspechu a šťastia, že to všetko dobre dopadlo, žiadny väčší trapas sa nevyskytol a ľudia tleskali ako odušu.

Jediná vec, možno s trochu trpkou príchutou, bola obsadenosť publika. Do hľadiska by sa pokojne vošlo aj viac divákov, vzhľadom na počet obyvateľov. Kde ste všetci boli? Prečo sa neprídete pozrieť na divadelné predstavenie svojich mladých šikovných spoluobčanov? Garantujem vám, že by to bol kvalitne strávený čas. Veď aj kultúrou by mal byť človek živý! A tieto talentované decká spolu s ich šikovným režisérom to robia fakt dobre a najmä - robia to kvôli tomu, aby potešili obecnosť.

Ak by ste to chceli napraviť, v októbri budete mať možnosť. Chystá sa repríza predstavenia, tak si ju nenechajte ujsť.

Katarína Barošová

STÁLO TO ZA TO!

Nacvičovanie našej divadelnej hry sa začalo niekedy na prelome rokov 2019 a 2020. Plánovali sme mať premiéru o dva roky skôr, no kvôli pandémie sa nám to, bohužiaľ, nepodarilo. Veľkú časť nášho skúšania sme mali dištančne, čo nám veľmi sťažilo podmienky, no našťastie sme mali vďaka pánovi učiteľovi veľmi obstojný spôsob skúšania, ktorým sme sa zlepšovali aj z domu. Ale musím povedať, že tá pravá zábava začala až vtedy, keď sme sa mohli naživo všetci stretnúť v priestoroch ZUŠ-ky. Hodiny boli omnoho viac energické, živé a odniesli sme si z nich podstatne

viac, ako počas online vyučovania. Každý, kto tento proces absolvoval so mnou, mi musí dať za pravdu, že najlepšia časť toho celého bola až tesne pred premiérami, priamo v kultúrnom dome. Po tom, čo sme vyriešili všetky technické problémy, začali sme nacvičovať už priamo na mieste boja, so všetkými svetlami, rekvizitami, zvukovými nahrávkami a skrátka všetkým, čo robilo našu hru takou, aká mala byť. Vtedy som si tak nejak naplno začal užívať čaro herectva, pretože som nemusel riešiť, či mi náhodou nevypadne text alebo zabudnem, kde mám stáť. Na dni v kultúrnom

dome spomínam veľmi rád. A najviac na všetky tie úsmevné situácie, ktoré sa diali v zákulisí, kvôli ktorým sme mali niekedy problém prestať sa smiať, čo mohlo mať v konečnom dôsledku veľmi zlé následky na výsledný efekt na javisku. Na záver teda musím uznať, že tie dva roky, ktoré boli už samé o sebe celkom fajn, za tie 4 dni na konci našej púte stáli za to. Dúfam, že toto nebola moja posledná príležitosť stretnúť sa s touto podarenou partičkou pod vedením super učiteľa na javisku.

Maxim Baroš

VEĽKONOČNÁ VÝZDOBA OLIVOVNÍKA

Dňa 11.4.2022 sme aj tento rok v Bernolákove privítali prichádzajúce veľkonočné sviatky zdobením olivovníka veľkonočnými vajčkami. Peknú aktivitu už tradične pripravili deti zo školského parlamentu v rámci školského klubu detí pri ZŠ v Bernolákove. Deti pred obecným úradom pozdravil pán starosta, ktorý tiež pomohol s výzdobou. Deti mali veľkú radosť z toho, že pomohli skrášliť našu obec. Vďaka tomu sa mohlo Bernolákovo pýšiť peknou veľkonočnou výzdobou. Všetkým deťom, ktoré sa zúčastnili tejto milej akcie a podieľali sa na jej príprave, ako aj pani vychovávateľkám a pani koordinátorke školského parlamentu veľmi pekne ďakujeme.

NOVINKY SOŠ AGROTECHNICKEJ V BERNOLÁKOVE

Ako sme už uviedli v predošlom čísle, mesiac marec bol plný aktivít v rámci projektov Erasmus +.

V dňoch od 13. do 19. marca 2022 sa žiaci našej školy zúčastnili výmenného pobytu v Turecku. Navštívili sme mesto Nazilli a miestne lýceum vo vnútrozemí na juhozápade krajiny. Počas projektového týždňa sa účastníci zaoberali rôznymi environmentálnymi aktivitami a v závere navštívili kultúrne pamiatky z obdobia staroveku, napr. Efez či Afrodisias. Najzaujímavejšie však bolo turistické centrum Pamukalle. Projekt bude pokračovať v októbri v Českej republike a v marci budúceho roka privítame účastníkov u nás.

V dňoch 20. - 26. 3. 2022 sa žiaci z tried III. O1 a III. O2 zúčastnili záverečného stretnutia v rámci medzinárodného projektu Erasmus+ so zameraním na obnoviteľné zdroje energie s názvom Energizing People. Na stretnutí sme sa vybrali do severonemeckého prímorského mesta Neustadt am Holstein. Naši študenti mali možnosť stráviť čas na hosťujúcom gymnáziu a pracovať na spoločných úlohách

so študentmi ostatných zúčastnených krajín z Nemecka, Francúzska, Talianska a Švédska, samozrejme, v anglickom jazyku. Okrem Neustadtu sme sa v rámci výletov vybrali spoznať mesto Lübeck a metropolu Hamburg, kde sme si pozreli svetoznámy prístav a novú štvrť, ktorá sa okolo neho vybudovala.

Stredná odborná škola agrotechnická v Bernolákove 17.6.2022 oslávi už svoje 70. výročie. Pripravujeme bohatý program a pozvaní sú mnohí významní hostia. O priebehu akcie budeme informovať v budúcom čísle.

V termíne od 2. do 11. mája 2022 sa konali na Strednej odbornej škole agrotechnickej v Bernolákove prijímacie pohovory a talentové skúšky.

Na študijný odbor technika a prevádzka dopravy sa prihlásilo 17 uchádzačov, mohli sme prijať 10, služby v cestovnom ruchu si vybralo 26 uchádzačov, vzali sme 12 a bioenergetika zaujala 10 študentov, prijali sme 6. Rozhodujúcim pre prijatie na štúdium bol priemer z 8. a 9. ročníka základnej školy a dosiahnutý počet bodov

z testov zo slovenského jazyka, matematiky alebo biológie.

Na študijný odbor ochrana osôb a majetku sa nám prihlásilo až 196 uchádzačov, žiaľ pre školský rok 2022/2023 bolo možné prijať do I. ročníka iba 62 žiakov, takže konkurencia bola veľká a kritériá prijatia náročné.

Zohľadnili sme študijné výsledky zo základnej školy – dôraz sa kládol na dva povinné predmety - slovenský jazyk a literatúra a matematika, prihliadali sme aj na profilové predmety: biológia a anglický jazyk, dokonca sa brali do úvahy aj doplnkové predmety: fyzika, chémia, geografia a dejepis.

Pre štúdium v študijnom odbore ochrana osôb a majetku je dôležitým a základným predpokladom výborný zdravotný stav, fyzická zdatnosť a dostatočná psychická odolnosť. Talentové skúšky pozostávali z testovania a overenia všeobecných pohybových schopností. Uchádzači sa popasovali s testom pozornosti, vedomostným testom a testom logického myslenia.

Pri overovaní všeobecných pohybových schopností uchádzačov o štúdium sa žiaci podrobili niekoľkým obťažným testom: zo silových schopností nám predviedli: sed – ľah za 60 sekúnd, skok do diaľky z miesta a výdrž v zhybe na hrazde, pri diagnostike rýchlostných schopností bol použitý člnkový beh 4 x 10 m a vytrvalostné schopnosti preukázali pri „Beep teste“. Potešilo nás, že opäť bol enormný záujem o štúdium na našej škole, je nám ľúto, že sme mohli prijať iba časť záujemcov. Tešíme sa na budúcich prvákov a neprijatým uchádzačom prajeme veľa úspechov na iných školách.

Zároveň sa lúčime s tohtoročnými maturantmi, ktorí všetci úspešne ukončili štúdium maturitnou skúškou. Prajeme im úspešný štart do praxe alebo v pokračovaní štúdiá na vysokých školách.

KA

ZÁKLADNÁ UMELECKÁ ŠKOLA V BERNOLÁKOVE ZAHÁJILA KONCERTNÚ SEZÓNU I ŽATVU CENNÝCH OCENENÍ V SÚŤAŽIACH

Dlhé mesiace, ba až roky obdobia pandémie znamenali pre umelcov množstvo obmedzení, problémy sa nevyhli ani našej škole. Bez kontaktu s publikom a bez akejkoľvek živjé prezentácie všetky naše umelecké odbory prahli po živých vystúpeniach.

Prvými z plánovaných podujatí boli dve divadelné predstavenia z dielne pani učiteľky Zuzany Spodniakovej – Budúcnosť pod ľadom a Vianoce (pod) psa. Nepodarilo sa ich síce zahrať naživo, ale sú zverejnené na youtube kanáli. Deti si predstavenie užili a svoje vystúpenie podali s veľkým zánietením. Napriek šibeničnému termínu po zimných prázdninách po dvoch dňoch aktívneho skúšania na javisku vykúzlili pre svojich divákov veľmi príjemný zážitok.

Prvé lastovičky medzi live podujatiami boli naše interné koncerty v marci a v apríli. Najmladší žiaci si po prvý raz užili potlesk vďačného obecenstva. Všetky výkony boli prekvapujúco dobré napriek tomu, že deti už dva roky nemali kontakt s publikom. V zasadačke kultúrneho domu vládla vynikajúca atmosféra, mnohí rodičia sa už do sály nepomestili.

Veľmi si vážime dôveru obce, ktorá nás poctila usporiadaním koncertu ku Dňu matiek. Prítomné mamičky srdečne pozdravil pán starosta Bc. Miroslav Turenič a potom už javisko kultúrneho domu patrilo účinkujúcim. Bez jedinej chybičky predviedli svoje vystúpenia žiaci hudobného a tanečného odboru, scénu vyzdobili žiaci a učiteľia výtvarného odboru, program moderovali dvaja šikovní žiaci literárno-dramatického odboru. Na tento program sme dostali množstvo pozitívnych ohlasov, ktoré sú pre nás cennou devízou do budúcnosti. Excelentnými dvoma predstaveniami komediálnej inscenácie Sluha dvoch pánov sa predstavili 21. a 22. mája žiaci absolventského ročníka triedy pána učiteľa Tomáša Slobodu. Vynikajúco spracovaný námet ušitý na mieru pre našich absolventov bol skvelým vyvrcholením príjemného víkendového dňa. Nápadité kostýmy, prepracovaná scéna, vynikajúce svetelné efekty, dej podporený vhodným hudobným materiálom – to všetko dokázal pán učiteľ úplne sám so svojimi talentovanými žiakmi. Som veľmi hrdá na výsledky literárno-dramatického odboru, ktorý napriek provizórnym vyučovacím podmienkam dosahuje neuvěřiteľné výsledky.

V tvorivej medziodborovej spolupráci pokračovali pani učiteľka Emília Steinhübelová – vedúca výtvarného odboru a pán učiteľ Jozef Manák - vedúci tanečného odboru. So svojimi žiakmi vo veľmi komplikovaných podmienkach pripravili malý zázrak. Ani v jednej z našich budov už sa nedalo zvoliť také množstvo detí, ktoré na javisku vystúpili. Napriek tomu zabezpečili pre svoje obecenstvo po jednom dni intenzívnej generálky hotovú farebnú show. Výkony

tanečníkov i výtvarníkov skvele podčiarkli svetelné efekty, ktoré s výdatnou pomocou pána učiteľa Tomáša Slobodu vyčaril náš bývalý absolvent Jakub Doboš. Za zabezpečenie prevozu scény do kultúrneho domu ďakujem Ing. Pavlovi Kinčešovi.

Jedným z vrcholných podujatí vždy je záverečný koncert. Bolo tomu tak aj v tomto školskom roku. Svoje dokonale prepracované hudobné, tanečné a dramatické vystúpenia predviedli najlepší žiaci našej školy. Klaviristi si konečne vychutnali pocit hry na klasickom pianine, na ktorom dokážu vylúdiť oveľa kvalitnejší tón ako na elektronickom nástroji v zasadačke kultúrneho domu. Koncertná sála praskala vo švíkoch a vďačné obecenstvo odmieňalo každého žiaka búrlivým aplauzom. Posledným číslom bolo už tradične vystúpenie školského komorného orchestra. Napriek dlhým mesiacom pandémie, keď nebolo možné spoločne skúšať a skutočnosti, že mnohí žiaci sú v orchestri úplní nováčikovia, hrdinsky sa popasovali s dvoma náročnými skladbami. Pod vedením pána učiteľa Andreja Kováča zožali zaslúžený potlesk.

Aj v tomto roku naša škola zahajovala tradičné Dni obce. Tentoraz program pozostával z populárnych piesní a scénických tancov. Všetky interpretky zožali zaslúžený potlesk, veľkým aplauzom mnohopočetného obecenstva boli ocenené aj tance všetkých vekových kategórií, ktoré sa postupne na parkete predstavili. Počasie nám prialo, v toto krásne slnečné popoludnie si žiaci svoje vystúpenia dokonale užili. Darilo sa nám aj na rôznych druhoch súťaží vo veľkej konkurencii z renomovaných škôl z celého Slovenska: Daria Čechovičová získala 3. miesto v okresnom kole celoštátnej postupovej súťaže a prehliadky 68. Hviezdoslavov Kubín v I. kategórii v prednese prózy. Alžbeta Chadimová získala 3. miesto v okresnom kole celoštátnej postupovej súťaže a prehliadky 68. Hviezdoslavov Kubín v II. kategórii v prednese prózy. Obe študujú pod umeleckým vedením pani učiteľky Zuzany Spodniakovej.

Súťažnej prehliadky v speve populárnych piesní Malokarpatský slávik 2021 sa zúčastnila Adriana Sublardová z triedy pani učiteľky Stanislavy Čikelovej. Získala krásne 1. miesto v I. kategórii. Krajského kola speváckej súťaže Spievam po francúzsky sa zúčastnila Adriana Sublardová a získala 1. miesto v kategórii, zároveň bola ocenená ako laureát súťaže. V celoslovenskom kole rovnomennej súťaže získala Adriana 1. miesto s postupom na súťaž v Krakove. V súťaži v speve populárnych piesní Malokarpatský slávik 2022 získala Adriana 2. miesto v II. kategórii. Získala aj ocenenie v celoslovenskej speváckej súťaži Pink Song 2022, kde sa umiestnila v striebornom pásme v kategórii 3 B populárny a muzikálový spev. Za reprezentáciu našej školy i obce Bernolákovo a krásne výsledky jej i pani učiteľke srdečne blahoželim. Alexandra Čambalová bola prijatá na Konzervatórium v Bratislave, hudobný odbor – spev. Študovala pod umeleckým vedením Stanislavy Čikelovej, DiS.art. Všetci žiaci výtvarného odboru, ktorí sa hlásili na stredné školy s umeleckým zameraním, boli prijatí na štúdium, niektorí aj na dve školy.

Úroveň našej školy neustále rastie. Napriek neutešeným priestorovým podmienkam naši učelia pracujú s vysokým nasadením. Mnohí z nich mali možnosť zamestnať sa na iných ZUŠ, ktoré ponúkajú útulné samostatné učebne, vlastné koncertné, divadelné a tanečné sály... Napriek všetkému ostávajú v Bernolákove – z lásky k svojim žiakom, s ktorými si vytvorili citové väzby, z lásky k svojmu povolaniu, ktoré je pre nich poslaním. Bola by som veľmi rada, ak by niektorí členovia obecného zastupiteľstva prehodnotili svoj názor, že je postačujúce, aby naši hudobníci, tanečníci a dramatici boli vzdelávaní po kútoch tried základnej školy, bez zodpovedajúcich pomôcok a zvukovej techniky. Svojimi verejnými podujatiami neustále dokazujeme, že samostatné priestory si zaslúžime. Dúfam, že vedenie obce pomôže štyrom stovkám talentov pri dôstojnom umiestnení inštitúcie, ktorá už roky prispieva umeleckému vzdelávaniu detí a mládeže v Bernolákove. Radi by sme oslávili dvadsiate narodeniny našej školy ešte prepracovanejšími koncertmi, divadelnými predstaveniami, tanečnými vystúpeniami a hodnotnými výstavami výtvarného odboru už v samostatných priestoroch. Myslím, že každý, kto poctil svojou návštevou naše verejné podujatia, by so mnou súhlasil. Čakajú nás letné prázdniny – čas oddychu a rodinnej pohody. Naše leto znovu začne sťahovaním. Sídlo školy na Svätoplukovej 38 už bude predstavovať iba jediná – gitarová trieda. Bude sa týčiť ako priečelie legendárnej lode Titanic, ktoré ešte určitú dobu bude pripomínať krásne roky našich dejín. Ostatné triedy a odbory budú čakať v pomyselných záchraných člnoch, ktoré predstavujú elokované pracoviská ZUŠ v starej škole, v dome služieb a v kultúrnom dome. V mene všetkých žiakov, ich rodičov a starých rodičov pevne dúfam, že záchrana pre základnú umeleckú školu v jednej z najväčších obcí na Slovensku príde včas.

Mgr. Jarmila Bošková, riaditeľka školy

ŠIKOVNÍ MALÍ FOLKLORISTI

Za našu novú MŠ na Kondrátovej ulici vystúpili dňa 28.5.2022 deti z III. triedy - Tulipány, pod vedením pani učiteliek Jany Nagy Zemanovej a Daniely Valčekovej na Chorvátskom dni v Chorvátskom Grobe. Všetky zúčastnené deti boli veľmi úspešné - zožali slávu a obrovský potlesk od obecenstva. Týmto vystúpením si splnili sen vystúpiť na veľkom pódiu, čím dokázali aj patrične obhájiť zameranie triedy na folklór. Triade želáme veľa úspechov do nového školského roku.

Po tom, čo si kúpil objektív na fotografovanie lietadiel, zistil, že ešte viac ako plechové dvojkrídlavce ho baví fotografovať tie živé. Amatérsky fotograf a ornitológ, milovník prírody, vody a snowboardu, šikovný a až nezvyčajne skromný mladý muž Martin Rózsa je rodák z Bernolákova a niektorí z vás ho možno registrujete pod prezývku Matys Rózsa, pod ktorou zverejňuje svoje zábery z prírody na facebooku. Porozprával nám, ako sa k fotografovaniu dostal a prezradil, čo všetko zaujímavé žije v našom okolí.

facebook.com/mato.rozsa
@matys_rozsa

Kedy si držal fotoaparát v rukách po prvýkrát?

Asi ako jedenástorčný. So súrodencami sme sa počas rodinných dovolení neustále hádali, kto z nás bude fotiť. Štvalo ma, že sa o fotoaparát musíme deliť, tak som si kúpil vlastný. A chytilo ma to. Som samouk, nebol som na žiadnych kurzoch, sám som spočiatku skúšal fotiť prírodu tu v okolí Malého Dunaja. Približne pred šiestimi rokmi som začal robiť takzvanú wild life fotografiu, teda detailné zábery vtáctva a zveri v divokej prírode. Aj po toľkých rokoch sa však stále považujem za amatéra, je to také moje hobby, pri ktorom si viem oddýchnuť od ľudí, zabudnem na prácu. Prvoradá pre mňa je, aby som z toho mal radosť ja sám. Fotografie však zverejňujem aj na Facebooku, kde sa nimi môže potešiť aj ktokoľvek iný.

Kedy a prečo si začal fotiť práve vtáky? Naštudoval si si o nich informácie v atlasoch a následne ich hľadal v prírode alebo to bolo inak?

Začalo sa to tak, že som si kúpil objektív na foteenie lietadiel, to bol môj veľký koníček. Hneď som ho išiel vyskúšať do parku, kde som od fotil prvú veвериčku, potom vtáčika, a tak ma to chytilo, že som tomu začal venovať viac času. Je to niečo ako zberateľstvo, mať zábery rôznych druhov vtákov. Neskôr po rokoch som už začal

vslovene „poľovať“ na tie, ktoré ešte odfotené nemám.

Keď okolo teba preletí alebo započuješ vtáčika, hneď vieš, o akého ide? Si vlastne niečo ako samozvaný ornitológ?

Jasné, ale nie som členom žiadnych skupín. Nikdy som to neštudoval, všetko som sa naučil len pozorovaním, z ktorého sa dá dozvedieť naozaj veľa. Napríklad včelárka sledujem na devínskom Sandbergu, orliaka morského pri Dunaji – minulý rok u nás hniezdilo až šesť párov a jeden dokonca neďaleko môjho bydliska.

Viem, že lokality, kam chodieváš „na istotu“, nezverejňuješ.

Ako ktoré. Ale miesta, kde sídli vzácnejšie alebo zaujímavejšie druhy si nechávam pre seba.

Ako vieš, kde ich máš ísť hľadať?

Naštudujem si to, pozerám sa okolo seba, a keď som raz videl orliaka prelietať v okolí, tak som ho jednoducho sledoval. Okrem toho som dostal aj tip od ľudí, ktorí vedia, čomu sa venujem. Videli ho na najvyšších stromoch v istej lokalite, tak som mu bol vyše roka v päťách, až sa mi napokon podarilo odfoťiť aj jeho mladé. Rád rôzne lokality objavujem. Keď aj vidím na fotke pekné miesto, nepýtam sa, kde je, ale snažím sa ho sám objaviť, mám z toho lepší pocit, má to pre mňa väčšie čaro.

Niekoľko si ťa možno predstavuje v teréne tak, že si riadne zamaskovaný do zelených a hnedých látok, aby si bol nenápadný. Je to tak?

Nie, nie. Chodím len na prechádzky, počas ktorých fotím, lebo som akčný a nevydržím dlho sedieť. Takže sa buď prechádzam, alebo idem na čln, prevezím sa a počas plavby niečo odfoťím. Málokedy idem cielene. Len občas, ako napríklad na spomínaného včelárka. Keď viem, kde sú hniezda, tam si poseďím trochu dlhšie. Ale väčšina mojich záberov je urobená počas prechádzok, na ktoré chodím tri-štyrikrát týždenne. Sledovaním viem zistiť, kde aké vtáky hniezdia, ako často sa tam vyskytujú, čím sa krmia. Občas sa mi stane, že si celkom blízko ku mne sadne vtáčik, ale ak sa pohnem, okamžite odletí. Preto treba nielen fotiť, ale aj vnímať a užívať si prírodu.

Stalo sa ti niekedy, že ti objekt uletel tesne pred nosom? Že si ho napokon tak či tak musel „naháňať“?

Spomínaný rybárík je vzácny, neobsedí, preto ho treba vyčíhať v čase, keď loví. Vtedy si totiž nevšima, čo sa deje okolo. Stalo sa mi, že som sa k nemu priblížil na čln až tak, že som ho nevedel zaostriť. Veľa ľudí ho naháňa roky a nepodarí sa im odfoťiť ho. Je veľmi malý, váži 40 g a veľmi rýchlo lieta. Pre mňa je to taký špeciálny úlovok. Kedysi som si dal za cieľ odfoťiť trio rybárík, včelárka a orliaka morského. Bola to celkom náročná výzva, pretože sú všetky tri náročné na zachytenie. Po troch rokoch som ju však splnil.

Zažil si niekedy aj čosi nečakané, keď ti príroda sama prichystala nejaké milé prekvapenie?

Áno, túto zimu som mal „depku“, že už mám všetko nafotené, že už nemám čo fotiť, trochu som sa „opúšťal“, ale jedného dňa som na Malom Dunaji našiel vzácne kačky chrapačky, veľmi pekné tvory. A potom aj párík hrdzaviek u nás v Bernolákove. Niekomu asi musel odletieť a uchýlil sa tam. Pred dvomi rokmi tam prišiel aj chavkoš nočný, bučiak veľký a bocian čierny, a odvtedy sa vracia. Sú to všetko vzácnejšie druhy pre túto oblasť a to ma vie vždy potešiť.

Kedy má vlastne fotograf/ornitológ hlavnú sezónu?

Na jeseň a v zime najlepšie vidno rybáriky, od decembra do jari zasa orliaka a vtáky, ktoré prilietajú z teplých krajín. V lete mám asi najviac voľna. V auguste a septembri zasa začínam pozorovať mladé, ktoré sa učia loviť, to je veľmi pekné a zaujímavé.

Ktoré lokality na fotografovanie ešte navštevuješ?

Bol som pri Neziderskom jazere v Rakúsku, kde sú bahniaky. Také malé guľky s dlhými nohami a zobákom. Za deň som videl až sedem rôznych druhov. V Maďarsku som odfoťil lyžičiara – niečo ako bocian s „placatým“ zobákom. Skúšam si rozširovať pole pôsobnosti, zatiaľ tu v okolitých krajinách.

Vtáky sleduješ nielen z brehu, ale aj priamo z vody počas plavby na loďke. Okrem toho vlastníš aj päť paddleboardov a voda je vlastne tvoj ďalší koníček. Povedz nám o tom niečo viac.

Áno, na vodu chodím nielen sám, ale brávam so sebou aj ľudí, ktorých to baví rovnako ako mňa. Najčastejšie sa plavíme z Novej Dedinky do Zálesia a späť. Urobím im výklad o vtácoch, ktoré vidíme a počujeme, prípadne odpovedám na to, čo ich zaujíma. Zážitkom pre nich však už je len fakt, že sedia v loďke a vidia krajinu z inej perspektívy. Okrem toho rád splavujem rieky na paddleboarde. Chodievam na maďarské ramená Dunaja, Starej Dyje v Česku, ktorá preteká zámockým parkom v Lednici. Pobehané mám skoro všetky rieky širšom okolí. Najviac ma ale baví Hron a Váh pod Strečnom, kde je voda divokejšia. Na paddleboard nedám dopustiť, vďaka nemu ma už roky nebolieva chrbát ako kedysi. Človek na ňom môže stáť, sedieť, ležať. Musí udržiavať rovnováhu, čím posilňuje svaly celého tela.

Mohol by si si z toho urobiť vlastný podnikateľský plán. Budeš sprevádzať ľudí na paddleboardoch, spievania si pritom telo, nebudú ich bolieť chrbty a ešte sa aj dozvedia zaujímavé informácie o okolitej faune a flóre, uvidia vzácne druhy vtáctva. Tak, biznis plán som ti už vymyslela, -, teraz mi ešte prezrad, či máš okrem vody aj nejaké iné koníčky?

Od jesene do jari robím turistiku, lebo v lete je na mňa príliš teplo. V zime sa zasa venujem snoubordu, kedysi som robieval inštruktora v Ždiari.

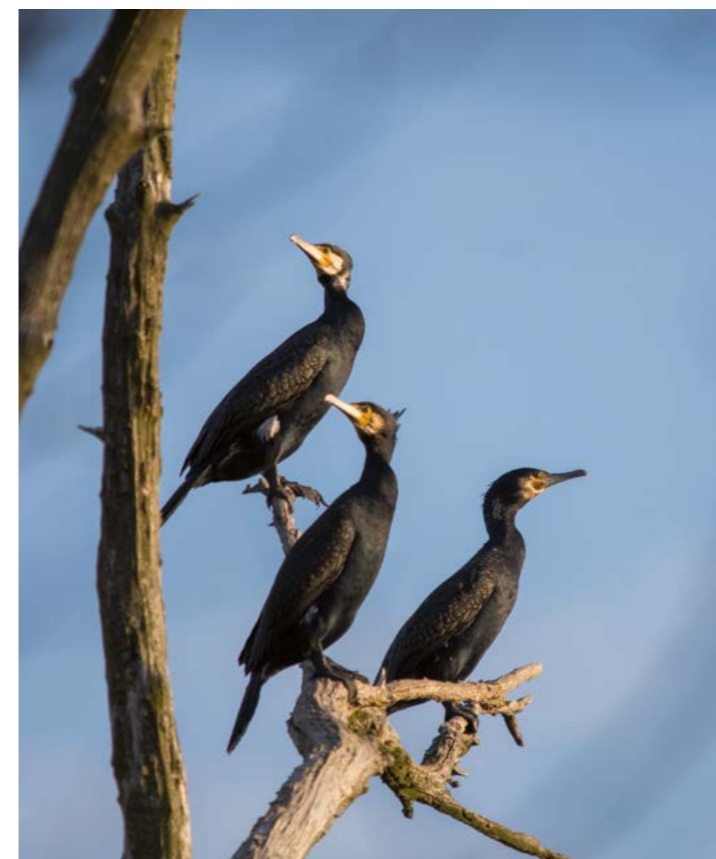
Na jar si mal svoju prvú výstavu fotografií v areáli lodenice v Novej Dedinke. Aký bol ohlas?

Priznám sa, že sám sa do takýchto akcií veľmi nehrniem, nahovorili ma známi. Ale bolo to príjemné. Mnohí ľudia ma už poznali z Facebooku, moje fotky sa im páčia. Som rád, keď nimi môžem pomôcť. Každoročne z najlepších záberov robím kalendár. Najskôr som ho tlačil len pre rodinu a známych, teraz ich už predávam aj vo väčšom počte okolo 200 kusov, pričom výťažok z predaja venujem tým, ktorí to potre-

bujú viac ako ja. Naposledy chorému známemu.

Aké máš plány do budúcnosti? Prípadne nejaké nesplnené fotograficko-zberateľské sny?

Začal som sa viac venovať natáčaniu videí, lebo fotky, to sú len momenty, ale na videu vidno celý proces, ako sa napríklad labuť čistí. Tu mi napadá spomienka, ako som si minulý rok v zime mohol podľa labutí v Novej Dedinke nastaviť hodinky. Prilietali každý deň o pol piatej na minútu presne. Čo sa týka snov, chcel by som viac fotiť dravce a sovy, ktoré sa však fotia pomerne ťažko, keďže vyliežajú až v noci. Budúci rok by som chcel ísť do delty Dunaja, desať dní byť na vode, pádlovať, stanovať, fotiť. Len ešte potrebujem zohnať partáka.

Ktoré sú podľa teba najkrajšie vtáky v okolí Malého Dunaja?

Rybárík, včelárík, vlha, ktorá má výrazné žlté sfarbenie, žlna, tiež krkavec, ktorého som sledoval, ako poľoval na vrabce, a hoci sa veľmi snažil, ony mu vždy ubžikli. A určite aj volavka je krásny vták.

Viem o tebe, že chodieváš čistiť Dunaj. Ako sme na tom podľa teba so znečistením prírody a vôd?

Beriem to tak, že sa chcem prírode za jej krásne zábery odvdáčiť, tak čistím jej vody a brehy. Človek by mal niečo aj dať, nielen zobrať. Dunaj chodím čistiť roky a, chvalabohu, mám pocit, že odpadu je čoraz menej. Chodím napríklad pravidelne na Čiernu vodu od Senca až po Novú Dedinku, kde badať najmä stavebný odpad v okolí Turne, kde prebiehala výstavba rodinných domov. Často sa ku mne pridajú aj iní ľudia, nemusí to byť žiadna veľká organizácia, veľa dokážeme urobiť aj takto svojpomocne.

A posledná otázka. Ktorý vtáčik podľa teba najkrajšie spieva?

Červienka.

Takto symbolicky so spomienkou na nášho bývalého starostu Riša Červienku sa lúčime. Ďakujem za rozhovor a verím, že sme čitateľov inšpirovali, či už na prechádzku v prírode so zámerom objaviť nejakého zaujímavého operenca, alebo vyzbierať odpadky. Ako vraví Matys, prírode treba vracieť to, čo nám dáva.

Rozprávala sa Katarína Barošová

Architektúra patrí k najkreatívnejším ľudským činnostiam, a to radí architektov medzi výnimočných ľudí. Prvým architektom z Bernolákova bol Štefan Mačai. O výnimočnej osobnosti nám porozprávajú jeho deti a priatelia. Pamäť na jeho tvorbu sa zachovala v publikovaných článkoch.

Na Bernolákovej ulici v dome č. 39 žili manželka Dezider Mačai a Júlia Gavorníková a 17.5.1932 sa im narodil syn Štefan. Ešte mali syna Dezidera, ktorý po vyštudovaní bol učiteľom na ZŠ v Bernolákove. Otec Dezider pracoval ako majster v bratislavských továrňach Stollwerck, Kablovka a Apollo. Mama robila v Bernolákove v hydínarni a potom vedúcu v kvetinovom skleníku na družstve. Mačaiovci sa v Čeklísi objavili v roku 1811, keď sa sem z obce Malý Šúr priženil Michal Mačai a jeho manželkou sa stala Mária Kováčová. Štefan Mačai v staršom veku vytvoril rodinnú kroniku s fotografiami a popismi, aby sa zachovala spomienka na predkov. Cez rod Gavorníkovcov by mohol mať gény po Habánoch.

Rodičia si dali záležať na výchove synov, podporovali ich v štúdiu. Štefan Mačai chodil na základnú školu v Bernolákove. Ako chlapec staval modely lodí podľa vlastných návrhov, v dospelosti staval modely lietadiel. Veľmi ho zaujímal šport. Jeho otec sa venoval futbalu, a k tomuto športu viedol aj svojich synov. Na Bernolákovej ulici neďaleko Mačaiovcov vyrastal Dušan Zemánek, od Štefana Mačaija bol mladší o 8 rokov. Ten dal Dušanovi Zemánkovi prezývku „Machrula“, lebo ako malý chlapec nevedel povedať slovo marhula a komolil ho na machrula. Dušan mal vtedy najlepšiu futbalovú loptu v Čeklísi, doniesol mu ju otec z Prahy. Štefan Mačai len zakričal cez plot: „Machrula, dones futbal!“ a Dušan vybehol s loptou na ulicu, ktorá bola vtedy prašná a bola pre chlapcov futbalovým ihriskom pred domom Mačaiovcov. Malí futbalisti sa nazbierali z okolitých domov. Lopta sem - tam preletela za ploty a niekomu polámala kvety, inému rozbila okno.

Stredoškolské štúdium absolvoval na Československom štátnom gymnáziu na Dunajskej ulici v Bratislave. Bol veľmi talentovaný, prijali ho na tri vysoké školy: na Vysokú školu výtvarných umení v Prahe, na študijný odbor konštrukcia lietadiel v Prahe a na architektúru v Bratislave. Rodina nebola majetná a tak riešením bolo štúdium v neďalekej Bratislave. Taktiež rodičia chceli mať syna bližšie pri sebe. Architektúra bola výberom medzi technickým a výtvarným zameraním. Na Fakulte architektúry a pozemného staviteľstva Slovenskej vysokej školy technickej v Bratislave študoval v rokoch 1951 – 1957.

Po absolvovaní vysokej školy začal pracovať v Stavoprojekte Bratislava a tam zotrval až do dôchodkového veku. Bola to projektovo-inžinierska organizácia a on pracoval a neskôr viedol ateliér urbanizmu. Ako vedúci ateliéru vychoval mnohých architektov. Krátko externe učil na katedre architektúry SVŠT a spolupracoval s vysokou školou výtvarných umení.

Ako športovec fandil bernolákovským hádzanárkam a jedna z nich - Alica Kazíková - sa 26.11.1955 stala jeho manželkou. Mladomanželia najskôr bývali v učiteľskej bytovke pri obecnej úrade, lebo mladá pani Mačaiová bola učiteľka. Neskôr si postavili dom na Komenského ulici. Mali dve deti – dcéru Alicu a syna Maroša. Manželia Mačaiovci mali silné sociálne cítenie. Pani

Mačaiová sa ako učiteľka vo väčšej miere venovala problematickým deťom z chudobnejších rodín. Deti doučovala a riešila ich problémy, i s pomocou svojho manžela. Štefanovi Mačaiovi bola sympatická politika Alexandra Dubčeka a vtedy i pod vplyvom kamaráta Lojza Szalaya vstúpil do komunistickej strany. V dianí v spoločnosti sa mu páčilo to, kde bola ľudskosť. Avšak o krátky čas prišiel august 1968 a on nesúhlasil s tým čo sa tu stalo. Bol jemný, ale dôsledný. A to niektorým ľuďom nepasovalo. Na protest proti tomu, čo sa dialo v Československu, vrátil stranícku knižku, za čo bol

preradený z pozície architekta na projektanta. To, čo sa dialo po vylúčení zo strany, sa ho dotklo, ale túto tému neotváral. Našťastie sa Stavoprojekt začal meniť, odčleňovali sa ateliéry, vytvárali sa nové špecializované projektové organizácie, a tak vznikala väčší priestor pre prácu v Stavoprojekte, mohol pracovať viac samostatne. Za jeho postoje, tak, ako to bolo vtedy bežné, potom trpela blízka rodina. Manželka Alica mala zastavený kariérny postup v školstve. Dcéra Alica napriek vynikajúcim študijným výsledkom nemohla ísť študovať medicínu. Architekt Štefan Mačai uplatnil svoje tvorivé prístupy vo viacerých oblastiach ako urbanizmus, umenie, rodinné domy, dizajn, šport. Spracovával rôznu územno-plánovaciú dokumentáciu. Spolupracoval na urbanistickom koncipovaní Petržalky, i keď to bolo ťažké, lebo víťazný japonský projekt bol výrazne modifikovaný priemyselným prístupom k realizácii stavieb. Snažil sa tam dať aspoň minimum svojho ducha. Jeho možnosti tu silno obmedzoval prístup, aký sa pri výstavbe Petržalky presadil. Bol spoluautorom skupiny obytných súborov Dvory v Petržalke. V r. 1976 bol spoluautorom štúdie, ktorá riešila prekrytie diaľnice urbanistickou štruktúrou v oblasti pri sade Janka Kráľa, avšak do dnešných čias sa nič podobné neuskutočnilo. V r. 1987 bol spoluautorom dopravnou-urbanistickej štúdie okolia plánovanej trasy rýchlovlády

na petržalskej strane. V r. 1989 sa podieľal na vypracovaní štúdie prepojenia Veľkého a Malého Draždiaka, kde sa riešil mestský park. Architekt Marián Jurča dodáva: „Bohužiaľ, tie paneláky, ktoré sa u nás uplatnili, neposkytovali priestor pre tvorivosť, rozmery boli typizované. Akú- takú príležitosť jedine dávalo dotvorenie ich prostredia.“ V Petržalke a Piešťanoch je spoluautorom umeleckých diel umiestnených na verejných priestoroch, podieľal sa na zariadeniach prvkoch vo verejných budovách, napríklad v školách. Súvisí to s tým, že pred rokom 1989 bola stanovená povinnosť

použiť z celkového rozpočtu na výstavbu verejných stavieb stanovené percento (od 0,5 do 2 %) na realizovanie umeleckých diel v nových verejných priestoroch a stavbách. Cieľom tvorby a umiestňovania takýchto umeleckých diel bola estetizácia sídliskového prostredia.

Bol umelecky založený, preto mu bolo blízke spoločenstvo umelcov. Stretával sa s nimi v ich ateliéroch, spomenieme napríklad sochárom Emila Venkova a Jaroslava Kočiša. Priatelil sa a spolupracoval s ma-

liarmi Ondrejom Zimkom, Galandovcami, Milanom Lalahom, Vladimírom Kompánkom a Everom Púčekom. Svoj cit prenášal v spolupráci so sochármi a výtvarníkmi do stavieb a ich prostredia. V Piešťanoch v prístupnej parkovej úprave pred panelovými domami na východnej strane Žilinskej cesty je inštalovaná kovová plastika „Kráľ“, ktorú vytvoril spolu so sochárom Jaroslavom Kočišom v roku 1972. V Petržalke pre obchodom Terno na Hálovej ulici je abstraktné dielo „Túžba lietať (Ikaros)“, ktoré v r. 1990

vytvoril spolu so sochárom Emilom Venkovom (na obrázku vľavo). Ikaros v podobe krídla je zo zvarovaného vysokolešteného hliníka, vysoký vyše 3 m a postavený na mramorovom podstavci. Toto abstraktné dielo je zaradené do bratislavského celomestského zoznamu pamätihodností. Štefan Mačai mal cit pre umelecké diela a rád sa nimi obklopoval aj v súkromí.

Výrazne sa pracovne angažoval v kúpeľnom meste Piešťany. Keď mal okolo 30 rokov, stal sa tam hlavným architektom. Obdivoval architektúru kúpeľného mesta - Dom umenia, Sklenený kolonádový most, prostredie veslárov. Páčil sa mu funkcionalizmus. Na základe jeho projektu tu bola v r. 1967 postavená rozhodcovská veža na lodenici pre rozhodcov vodáckych disciplín, v r. 1972 letné kúpalisko Sĺňava II. a v r. 1976 budova nákupného strediska Kocka. V prípade Kocky sa oceňuje to, že sa snažil narušiť typový princíp uplatňovaný na stavbách sídliskovej občianskej vybavenosti. Táto stavba je kladným architektonickým dedičstvom, avšak fasáda je poznačená necitlivými zásahmi neskorších dostavieb. V r. 1970 pri príležitosti 25. výročia povýšenia Piešťan na mesto bol architekt Štefan Mačai ocenený medailou „Za zásluhy o rozvoj mesta“. Urbanisticky riešil námestie v Dunajskej Strede, kde má zásluhu na tom, že tu nezbúrali kos-

tol na námestí. Stopy po jeho urbanistickej činnosti sú v Seredi, v Nitre, Novom Meste nad Váhom.

Architekt Marián Jurča spomína na architekta Štefana Mačaija takto: „*Bol to pre mňa čestný pracovitý človek a priateľ. Aj naši otcovia boli priatelia. Málokto z kolega architekt sa snažil pomôcť mladšiemu kolegovi. U neho to bolo normálne. Nesnažil sa ukradnúť informácie, skôr ich rozdával. V rozhovore používal argumenty, nepresadzoval sa silou. Ako čerstvý architekt som musel cirkulovať v ateliéroch, ktoré boli v rámci Stavoprojektu. Takto som niekoľko mesiacov pracoval aj v ateliéri urbanizmu s architektom Štefanom Mačaiom. Veľmi mi pomohol usmernením, že ak chcem odborné rástť, mám ísť za uznávaným architektom Jánom Sturmajrom. V tom je jeho veľkosť, že sa snažil mladému architektovi povedať, pri kom sa môže veľa naučiť. Mnohokrát som si z neho zobral príklad. Keď sme boli spolu, tak som mal pocit, akoby sa so mnou rozprával otec. Preto si ho vážim. Aj ma vedel napomenúť, keď som navrhol niečo, čo by on nikdy takto nerobil, a to ma posúvalo vpred.*“

Architekt Marián Jurča objasňuje prístup architekta Štefana Mačaija: „*Pri návrhu stavby myslel na jej vzhľad a zároveň aj na techniku z hľadiska konštrukcie stavby. Výhodou doby, v ktorej navrhoval domy bol to, že „stačilo“ projekt nakresliť na dva papierre A3, ale následne pôsobil na stavbu ďalej ako autorský dohľad, a tým usmerňoval kvalitu a dodržiavanie projektu stavebními. Architekt nebol nútený, aby murári ukázal, ako má položiť tehlu, ako má klapiar spraviť odkvap a pod. Zakomponoval dom do priestoru a priestor k domu. Mal cit pre priestor, vedel, že nie všetko sa všade hodí. Všetko malo dostať svoj priestor, bol proti tomu, aby sa domy umiestňovali na hranici pozemku, i proti tomu, aby bol pozemok uzavretý vysokým nepriehľadným plotom. Jeho základným prístupom pri koncipovaní domu bolo zohľadňovanie svetových strán. Spáľňa a kuchyňa boli orientované na východ, obývačka mala mať veľa svetla, bola orientovaná na juh a západ, chrbát stavby má byť krytý kopcom, predok má byť ukázaný, pri bokoch sa rieši vztah k susedným stavbám, tam má byť zeleň. Dbal na biokrivky, čím v dispozícii miestností a chodieb riešil to, kadial človek v dome najviac chodí a na základe toho koncipoval priestorové vzťahy. Snažil sa prinášať inovácie do architektonickej tvorby, napríklad uplatňoval pozdĺžne vikiere na strechách.*“ Mal bohatú odbornú knižnicu so zahraničnou literatúrou, veľmi veľa čítal a inšpiroval sa modernými architektmi. Architekt Marián Jurča keď chcel načerpať nové myšlienky, tak využíval túto knižnicu.

pokračovanie na budúce

Jaroslav Vokoun

OCENENIE GENERÁLA VIESTA

4. máj. 2022 – pri príležitosti každoročnej pietnej spomienky na M. R. Štefánika na mohyle v Ivanke pri Dunaji bol obyvateľovi našej obce Bernolákovo p. Plk. v. v. Dipl. Ing. Vladimírovi KOVÁČOVI, ktorý je dlhoročným špecialistom na zbrane a muníciu udelený: ZÁSLUŽNÝ KRÍŽ GENERÁLA RUDOLFA VIESTA

Záslužný kríž generála Rudolfa Viesta bol zriadený vedením klubu generálov v roku 2009. Na základe návrhu je udeľovaný členom klubu, vojakom Ozbrojených síl Slovenskej republiky a zahraničným vojenským delegáciám rozhodnutím Rady klubu generálov SR. Záslužný kríž I. triedy je najvyšším vyznamenaním klubu generálov. Udeľuje sa za mimoriadne zásluhy podľa „Pravidiel udeľovania Záslužného kríža generála Rudolfa Viesta a Pamätnej medaily generála Rudolfa Viesta“.

Pán Plk. v. v. Dipl. Ing. Vladimír KOVÁČ, vo veku 78 je nielen zaslužilým vojakom s veľkým rozhľadom a vedomosťami, ktoré mu závidí ne jeden odborník, ale je tiež vášnivým vinárom a roky reprezentuje našu obec svojím vysoko kvalitným vínom, o ktorom dokáže veľmi pútavo rozprávať. Ako aj o pestovaní, výrobe, o modernom spracovaní hrozna, až po stabilizáciu mladého vína.

Za miestnu ZO SZPB Bernolákovo mu blahoželáme k oceneniu za celoživotné zásluhy v oblasti obrany našej domoviny a prajeme mu dlhý život v zdraví a vnútornej spokojnosti.

Ružena Šmihlová,
predseda ZO SZPB Bernolákovo

SPOMIENKA NA ŠTEFÁNKA

Dňa 4. mája 2022 sme si pripomenuli 103. výročia úmrtia generála Milana Rastislava Štefánika pri tragickej leteckej nehode. Generál M. R. Štefánik pôsobil ako diplomat, politik, štátnik, vojak, vedec, astronóm a zaslužil sa o vznik spoločného štátu Čechov a Slovákov. Starosta obce Bernolákovo, Bc. Miroslav Turenič sa v tento pamätný deň spoločne so zástupcami Základnej organizácie Slovenského zväzu protifašistických bojovníkov zúčastnil aktu kladenia vencov pri pamätníku v Ivanke pri Dunaji, aby si v mene občanov Bernolákovo uctil pamiatku generála Milana Rastislava Štefánika. Podujatia sa zúčastnil taktiež plukovník Vladimír Kováč z Bernolákova, držiteľ významného záslužného kríža generála Rudolfa Viesta I. stupňa.

SPOMIENKA NA AKCIU KLÁŠTORY

Konfederácia politických väzňov Slovenska a Saleziáni Don Bosca si 12. apríla 2022 pri Hrobke Saleziánov Don Bosca na Cintoríne Vrakuňa v Bratislave pripomenuli 72. výročie Akcie kláštorov - násilného vyvezenia rehoľníkov z kláštorov v noci z 13. na 14. apríla 1950 a zároveň pamätný deň SR Deň nespravodlivo stíhaných. Program sa začal bohoslužbou slova za zomrelých nespravodlivo stíhaných, ktorú viedol kňaz - salezián don Jozef Luscoň SDB a pri ktorej spieval syn politického väzňa František Matiašovský. Následne predseda Konfederácie politických väzňov Slovenska Peter Sandtner odovzdal medaily za utrpenie, spôsobené komunistickým režimom dvom žijúcim svedkom Akcie K: donovi Vojtechovi Zemanovi SDB a Kornelovi Somorovi, keďže od 1. 1. 2021 majú internovaní rehoľníci postavenie politického väzňa. Predseda Správnej rady Ústavu pamäti národa Ján Pálffy po svojom prejave odovzdal dekret veterána protikomunistického odboja Kornelovi Somorovi. Napokon predniesli

svoje spomienky na Akciu K obaja svedkovia K. Somora a V. Zeman. Na záver sa prihovorila splnomocnenkyňa vlády SR pre ochranu slobody vierovyznania alebo presvedčenia. Záver programu sa konal priamo pri hrobke, kde sa prítomní pomodlili za zomrelých saleziánov, z ktorých viacerí

boli obeťami Akcie K. Sviečku za všetkých zapálil bývalý politický väzeň Peter Chromý. Spomienka bola ukončená spevom piesne Blíž k Tebe, Bože môj a pozhňaním J. Luscoňa.

Peter Sandtner
predseda KPVS

SPOMIENKOVÉ STRETNUTIE A PIETNY AKT KLADENIA VENCA

Miestny výbor a členovia SZPB Bernolákovo si začiatkom apríla pripomenuli významnú udalosť - 77. výročie oslobodenia obce od fašistických okupantov. Pietnej spomienky sa zúčastnili aj starosta obce Bc. Miroslav Turenič, žiaci a učiteľia základnej školy a tiež občania Bernolákova. Pri tejto príležitosti bol k pamätnej tabuli, ktorá je umiestnená na budove kultúrneho domu, položený veniec a prítomní si uctili pamiatku padlých hrdinov minútu ticha. Zúčastneným sa prihovorila aj pani predsedníčka Ružena Šmihlová a pripomenula, že ide o udalosť, ktorá nám umožnila žiť v mieri a že nikdy nesmieme zabúdať na hrdinov, ktorí neváhali pri oslobodzovaní Bernolákova obetovať svoj vlastný život a že za ich hrdinstvo a odvahu im patrí naša vďaka.

Navrhujeme domov Vašich snov

Neváhajte nás osloviť, vytvoríme návrh interiéru na mieru podľa Vašich predstáv

DOBRY INTERIÉR

+421 911 915 335
info@dobryinterier.sk
www.dobryinterier.sk

CENNÍK INZERCIE

1/2 šírka 182 × 130 mm	1/3 šírka 182 × 88 mm	1/4 šírka 182 × 65 mm	1/6 šírka 120 × 65 mm	1/12 58 × 65 mm	1/3 výška 58 × 264 mm
60 €	40 €	30 €	20 €	10 €	40 €

PRÍPRAVA NA SVET S ROBOTMI

Ahojte,

posielame krátku správu zo života s robotmi. Krátke predstavenie na úvod - naša bernolákovská KOD-A je mini akadémia zameraná na programovanie, rozvoj zručností v oblasti informatiky a prípravu detí na budúcnosť s robotmi. Tento školský rok sa toho dialo veľa. Kurzy, výstavy, zábava. V máji sa uskutočnila medzinárodná akcia FIRST® LEGO® League (FLL) podporená aj akadémiou KOD-A. Ide o celosvetovú súťaž v oblasti robotiky pre deti a ich lektorov zameraná na rozvoj programovania a technických zručností u detí vo veku 4 -16 rokov. Súčasťou akcie boli aj modely programovateľných vlakových sústav pripravených na kurzoch v našej akadémii.

Vlaky mali veľký úspech a spolupráca bude určite pokračovať aj v ďalšom období. Okrem toho, tento rok v Bernolákovke prebehli viaceré kurzy vedené odborníkmi z oblasti informatizácie. Skladali a programovali sme LEGO® WeDo, LEGO® Boost, LEGO® vlaky. Na kurzoch deti ukázali, aké sú kreatívne, dokážu spolupracovať, tvoriť a hlavne zabávať sa.

Zažili sme veľa náročných chvíľ, ale tá neskutočná podpora, energia, výsledky a vďačnosť detí nás posúvajú ďalej. Absolventom z tohto školského roka ďakujeme za úžasnú tvorivú atmosféru, iný pohľad

na svet a veľa bláznivých nápadov. Prajeme vám slnečné prázdniny a v septembri opäť štartujeme!

S pozdravom,

KOD-A, www.kod-a.sk

S TALENTOM VPRED! ROZVÍJAJTE TALENT SVOJICH DETÍ UŽ DNES

Koniec školského roka je za rohom a vy začínate uvažovať nad tým novým? Chcete pre svoje deti len to najlepšie, avšak nenašli ste doposiaľ to, čo by spĺňalo vaše očakávania? Možno práve vám priná-

šame riešenie. Nepremárnite potenciál svojich ratolestí a doprajte im podnetné prostredie plné zábavy, hier, ale aj zaujímavých informácií.

V našej obci totiž pôsobí občianske združenie s názvom S talentom VPRED!, ktoré poskytuje mimoškolské aktivity ako pre žiakov základnej školy, tak aj pre miestnych škôlkarov. Svojimi športovými a vzdelávacími programami sa školení lektori snažia podnieť u detí kritické myslenie, schopnosť budovať medziľudské vzťahy, zdravé sebadomie a zdokonaľovať ich fyzickú a duševnú stránku.

Ako hovorí samotná zakladateľka združenia Valentína Heda, „Sme súčasťou života, dotýkame sa ich a ovplyvňujeme vo fáze, kedy sú najviac tvárne. Preto k svojej práci pristupujem s najväčším rešpektom a zodpovednosťou. Ponukou krúžkov chceme priniesť pochopenie a vytvoriť priestor, kde môžu byť deti samy sebou, kde každý nápad či plán bude prediskutovaný a nie zametený pod koberec.“

KAŽDÝ SI PRÍDE NA SVOJE

Portfólio ponúkaných mimoškolských aktivít je skutočne rôznorodé nielen zameraním, ale aj vekovým rozhraním. Na svoje si prídu nielen žiaci zo základných škôl, ale aj škôlkari. Krúžky možno rozdeliť do 4 skupín. Prvou sú športové krúžky, do ktorých patrí Box pre deti a mládež, KALOKAGATIA či Gymnastika. Rytmické krúžky ako Rytmo a Tancuj tvoria zas druhú skupinu. Pre šikovné hlavičky je ako stvore-

ná tretia skupina, ktorou sú vedomostné a kreatívne krúžky ako Vedátor, Spoznaj svet v iných rozmeroch či Artskill. Ale nezabudli ani na žiakov z vyšších ročníkov základných škôl, pre ktorých sú vhodné aktivity ohraničené štvrtou a poslednou kategóriou s názvom Do života. Sem sa radia krúžky ako RPDŽ (Reálna príprava do života) a Instagram: REAL or FAKE. S talentom VPRED! rozšírilo svoju ponuku aj o detské letné kempy, ktoré v tomto roku ponúkajú v dvoch verziách, a to pre deti od 5 rokov a od 9 rokov. Viac detailov o ponuke krúžkov či denných táborov sa dozviete na stalantomvpred@gmail.com alebo na ich facebooku či instagrame.

VEĽKÉ PLÁNY

S talentom VPRED! doposiaľ pôsobilo len na území Bernolákova a susednej Ivanky pri Dunaji. V novom školskom roku 2022/2023 však plánuje svoje aktivity rozšíriť a priniesť k ďalším deťom z okolitých obcí, aby aj oni dostali možnosť rozvíjať svoje ja a svoj talent. „Otvárajú sa nám nové možnosti. Už teraz je isté, že sa v budúcom školskom roku uvidíme s deťmi zo základných škôl v Pezinku, Limbachu a Modre. Tým, že naše portfólio je obširné, vieme ponúknuť každej škole individuálny program krúžkov, ktorý nie je identický s ich ponukou. To znamená, že sa nesnažíme priniesť do škôl také krúžky, ktoré sú pre deti úplne nové a častokrát ich nedostať ani v širokom okolí,“ povedala zakladateľka Heda.

MLADÝ, DYNAMICKÝ TÍM

Podnetné prostredie dotvára tím mladých a ambiciózných ľudí, ktorí inklinujú k športu, zbožňujú zábavu a v neposlednom rade pre ktorých je práca s deťmi všetkým. Nakolko združenie napreduje, otvára svoje brány aj novým lektorom, ktorými môžu byť absolventi pedagogických škôl, športovci či pedagógovia. Na to, aby si udržali garantovanú profesionalitu, každý lektor či animátor absolvuje kurz prvej pomoci a dôsledný zaškoľovací proces. „Úprimne, neviem si predstaviť pracovať v inom kolektíve, ako v tom S talentom VPRED!. Práca v našom občianskom združení nie je len o tom byť lektorom či animátorom, ale je to zamestnanie, kde môžete byť sami

sebou, vzdelávať sa, ziskávať certifikáty, napredovať a rozvíjať sa,“ doplnila zakladateľka Valentína.

SPOLU TO ZVLÁDNEME

Už v minulosti pripravilo občianske združenie pre miestne deti niekoľko aktivít, a to bez nároku na honorár. „Pri príležitosti fašiangov sme zorganizovali karneval, a to nielen pre našich zverencov. Prihlásiť sa mohol ktokoľvek. V rámci tejto udalosti sme vytvorili zbierku pre pomoc ľuďom, ktorí utekajú pred vojnou na Ukrajinu. Podarilo sa nám vyzbierať neuveriteľné množstvo hygienických potrieb, drogérie či trvanlivých potravín. Je úžasné, koľko dobrých ľudí sa nájde v našej obci,“ skonštatovala Valentína Heda. V čase veľkonočných sviatkov zas uspo-

riadali niekoľkohodinové hľadanie vajčiek po Bernolákovke, v rámci ktorého sa deti do sýtosti vyšantili pri športových aktivitách a krásny deň zavŕšili premietačným rozprávkou.

A s podobnými aktivitami rozhodne nekončia. „Počas najbližších mesiacov nás čaká niekoľko workshopov s názvom Nájdi svoj talent, prostredníctvom ktorých chceme dať deťom možnosť vyskúšať si niektoré z našich krúžkov na vlastnej koži a ešte pred prihlásením sa. Zároveň, na tomto podujatí budeme aj pre rodičov, ktorí sa môžu u nás informovať o možnostiach pre ich deti,“ uzavrela zakladateľka občianskeho združenia S talentom VPRED!

Valentína Heda

NÁŠ DUCHOVNÝ OTEC P. BRANISLAV ČANIGA SA DOŽÍVA ŽIVOTNÉHO JUBILEA 50 ROKOV

Dôstojný pán farár,

pri tejto milej príležitosti Vám v mene obce Bernolákovo k narodeninám zo srdca prajem veľa zdravia, šťastia a veľa Božích milostí.

Miroslav Turenič,
starosta obce

CENA STAROSTU OBCE

Dňa 12. júna 2022 odovzdal starosta obce Bc. Miroslav Turenič duchovnému otcovi Mgr. Branislavovi Čanigovi, PhD. pri príležitosti životného jubilea Cenu starostu obce za záslužnú činnosť v prospech obce Bernolákovo. Pán farár sa zároveň slávnostne podpísal do Pamätnej knihy obce.

SVADBA

Dňa 20.5.2022 uzavreli manželstvo

Andrej Viglaš
a
Denisa Kancírová

RELIÉF JÁNA POPLUHÁRA

Dňa 4. júna 2022 sa počas podujatia Dni obce Bernolákovo uskutočnilo slávnostné odhalenie reliéfu na pamiatku nášho rodáka a najlepšieho slovenského futbalistu 20. storočia Jána Popluhára, ktoré zorganizovali členovia Oficiálneho fanklubu slovenskej futbalovej reprezentácie.

VOLEJBALOVÝ TURNAJ

ŠK VATEK Bernolákovo plánuje zorganizovať turnaj v plážovom volejbale (trojice). Hrať môžu nadšenci i registrovaní hráči a hráčky. Turnaj sa uskutoční v sobotu 2.7. na plážovom ihrisku v Areáli Jána Popluhára od 9:00 hod. Družstvá sa môžu vopred prihlásiť u Michal Kövesi, mobil: 0944 382 228 alebo v deň konania od 8:30 na ihrisku v Areáli. Maximálny počet prihlásených družstiev je 10.

1. 7. 1952 prišiel smerom od Ivanky prvý kombajn a 4. júla sa začala prvá kombajnová žatva v Bernolákove.

3. 7. 1927 sa v Čeklísi narodila prof. Ľudmila Peterajová vyd. Vaculíková. Bola historička umenia, spisovateľka, učila na Vysokej škole výtvarných umení, bola kurátorka výstav vo viacerých galériách.

3. 7. 1983 v Českých Budějoviciach zomrel učiteľ, maliar, spisovateľ František Volf. V rokoch 1929 až 1930 bol riaditeľom ľudovej školy v Čeklísi. Narodil sa 1. 12. 1897 v Třeboni.

3. 7. 2003 bolo slávnostné otvorenie Domu sociálnych bytov na Mostovej ulici. Celkové náklady na výstavbu a zariadenie dosiahli 3,3 mil. Sk.

4. 7. 1887 sa v dome č. 84 narodil Jozef Kinčeš, starosta v období 1938 až 1939.

10. 7. 1948 sa začal používať nový názov obce – Bernolákovo. Dovtedajší názov obce – Čeklís – zrušili, lebo bol v tej dobe ideologicky nevyhovujúci pre úradníkov Okresného národného výboru Bratislava-okolie.

11. 7. 1853 sa v Bratislave narodil Mihály Antal Károly Esterházy. Venoval sa rozmanitým aktivitám, predsedal niekoľkým uhorským spolkom, bol jedným z prvých vlastníkov automobilu v monarchii, bol cestovateľ a fotograf. Pri kaštieli mal fotolaboratórium.

17. 7. 1963 Pamiatkový úrad SR vyhlásil za nehnuteľné kultúrne pamiatky v obci: Eszterházyovský kaštieľ, kaštieľsky park, kostol sv. Štefana kráľa, kaplnka sv. Anny, stĺp hanby a pomník A. Bernoláka.

18. 7. 1870 sa v dome č. 123 narodil Daniel Frindrich, richtár v období 1920 až 1923.

25. 7. 1722 sa v Mikulove narodil Jakub Fellner, staviteľ, majster neskorého baroka. Upravoval kaštieľ v Čeklísi.

25. 7. 1863 sa v dome č. 182 narodil Jakub Príkopský, starosta v období 1923 až 1927.

26. 7. 1914 na sviatok sv. Anny - patrónky obce- bola v Rakúsko-Uhorsku vyhlásená mobilizácia. Mladí muži z obce narukovali na bojiská a 43 ich zahynulo.

28. 7. 1979 zomrel Jozef Mutkovič, vládny komisár v obci od 14.3.1939 do 2.4.1945. Pochovaný je v Slávičom údolí v Bratislave.

29. 7. 1683 - desaťtisícová armáda na čele s cisárskym generálom Karolom Lotrin-ským porazila osmanské vojsko pašu Husajna v blízkosti Bernolákova. V boji padlo okolo 700 nepriateľov a podobný počet sa dostal do zajatia. Vyhraná bitka prispela

k víťazstvu nad osmanským vojskom v bitke o Viedeň, ktorá bola 12. 9. 1683.

31.7.1941 sa narodil Vladimír Pláteník, v r. 1959 majster ČSSR v športovej gymnastike v súťaži družstiev.

AUGUST

2. 8. 1782 sa v Rači narodil Štefan Prokeš, v Bernolákove sa oženil s Máriou Fülöpovou a po jej smrti s Teréziou Polgárovou. Ich potomkovia žijú v Bernolákove aj v súčasnosti.

7. 8. 1959 sa stala najväčšia železničná havária v Bernolákove. Podrobnejšie v Bernoláku 2/2016 str. 12 – 13.

9. 8. 1914 sa narodil Ľudovít Szalai, predseda miestneho národného výboru v období 1957 – 1971.

10. 8. 1775 sa konala hromadná svadba 12 sedliackych párov v parku pri kaštieli. Zorganizoval ju gróf František Esterházy. Novomanželia pochádzali z obcí, ktoré patrili do panstva Esterházyovcov.

21. 8. 1800 v obci Košúty sa do šľachtickej rodiny narodil Anton Vörös (rodičia Ján Vörös a Terézia Kleindl), ktorý bol v r. 1844 – 1871 farárom v Čeklísi.

22. 8. 1831 zomrela prvá obeť epidémie cholery v Bernolákove.

22. 8. 1951 v Bratislave začal vykonštruovaný proces „Biela légia“. O tri dni bol vynesený rozsudok nad mladými mužmi z Bernolákova: J. Kocka bol odsúdený na 12 rokov odňatia slobody, M. Kinčeš na 10 rokov, M. Satury a A. Jača boli odsúdení na 3 roky, V. Žovák na 2,5 roka a Š. Buzgovič na 2 roky.

26. 8. 1977 JRD Pokrok so sídlom v Chorvátskom Grobe (od r. 1973 bolo jeho súčasťou JRD Bernolákovo) dostalo od prezidenta republiky vyznamenanie Rad práce.

29. 8. 1964 v kultúrnom dome bola umiestnená nová obecná knižnica. Slávnostné otvorenie sa uskutočnilo pri príležitosti 20. výročia SNP.

SEPTEMBER

1. 9. 1938 sa v Čeklísi narodil Jozef Čapla, ktorý sa preslávil ako hokejista Slovana Bratislava.

1. 9. 1963 bola slávnostne otvorená nová škola na Komenského ulici.

1. 9. 1993 činnosť začalo športové gymnázium v priestoroch PTŠ.

4. 9. 1932 sa uskutočnil I. ročník Štefánikovo maratónu. Štart bol na Hviezdoslavovom námestí v Bratislave, v Čeklísi bola obrátka a cieľ bol v Petržalke na štadióne ŠK.

5. 9. 1866 bola v matrike zomretých na

fare v Bernolákove zaznamenaná prvá obeť cholery. Posledná obeť zomrela 19.10.1866.

7. 9. 1413 bol v Bratislave prešetrovaný prípad vraždy, ktorá sa stala v Čeklísi. Stolársky majster Hinc Genglein preklal nožom Pavla Obrachta v dome richtára v Čeklísi.

7. 9.1993 Pamiatkový úrad SR vyhlásil memoriálnu kaplnku Jozefa Esterházyho za kultúrnu pamiatku. Nachádza sa uprostred cintorína.

10. 9. 1825 sa v obci Boženovice okr. Kroměříž narodil František Odnechta. S Máriou Blechovou založili bernolákovskú vetvu rodu.

12. 9. 1931 sa v Čeklísi narodil významný vodohospodár Július Binder. Podrobnejšie v Bernoláku 3-4/2016 str. 16 – 18.

12. 9.1935 sa v Čeklísi narodil jedinečný futbalista Ján Popluhár. Podrobnejšie v Bernoláku 4/2015 str. 19 – 21.

15. 9. 1773 v Čeklísi zomrel farár Anton Raďič. Bol jezuita, spoluautor učebníc fyziky.

15. 9. 1924 sa v Čeklísi narodil plk. Jozef Kastl, stíhací pilot, lietal aj na MiG-21MF. Bol náčelníkom Slovenského aeroklubu Zväzarmu.

15. 9. 1928 sa v Čeklísi narodil spevák Jozef Kuchár.

17. 9. 1938 sa v Čeklísi narodil futbalista Ľudovít Cvetler. V drese Slovana Bratislava získal Pohár víťazov pohárov (1969), bol majster Československa (1970 – 71), víťaz Československého pohára (1962 – 63 a 1968). Je držiteľ striebornej medaily z olympijských hier 1964 v Tokiu. Podrobnejšie v Bernoláku 4/2018 str. 14 – 15.

17.9.1871 v Čeklísi v dome č. 131 zomrel Anton Vörös de Magyarbél, pôsobil tu ako katolícky farár v rokoch 1844 – 1871.

19. 9. 1715 sa v Pápe narodil budúci uhorský kancelár František Esterházy. Patrilo mu panstvo Čeklís.

21. 9. 1911 sa v Muránskej Dlhej Lúke narodil MUDr. Štefan Roháč-Valach. Bol obvodným lekárom v Bernolákove. Ordináciu mal vo vtedajšom zdravotnom stredisku na Poštovej ulici. Zomrel v roku 1984 v Bratislave.

22. 9. 1957 bol slávnostne posvätený evanjelický kostol na Poštovej ulici. Základný kameň bol posvätený 10 rokov predtým (14. 9. 1947) a hrubá stavba aj so strechou stála do konca roka.

28. 9. 1842 v Čeklísi zomrel farár Anton Bánik. Mal 82 rokov, na fare v Čeklísi pôsobil od r. 1795. Pravdepodobne bol najdlhšie pôsobiacim kňazom v obci.

Nepredajné. Vydáva Obecný úrad Bernolákovo v náklade 3 600 výtlačkov.

Redakčná rada: Katarína Barošová, Marta Kucerová, Jozef Petko.

Fotografia na titulke: Miro Pochyba. Fotografia v záhlaví titulky: Miro Pochyba.

Príspevky do ďalšieho čísla posielajte elektronicky na adresu casopisbernalak@gmail.com alebo odovzdajte osobne na obecnom úrade alebo v kultúrnom dome do 30. 8. 2022

Registované Okresným úradom Senec pod č. OÚ SC – 4/98